Nr 160. Kraków, Wtorek 9 Kwietnia 1912. Rok XXXI

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie

Numer poranny wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych, numer popołudniowy codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Prenumerata wynosi:

	rocznie:	półrocznie:	kwartalnie:	miesięcznie
W miejscu	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
W Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32 „	16 „	8 „	2 kor. 70 h.
z dwurazową „ „	38 „	19 „	9 kor. 50 h	3 „ 20 „
W Państwie Niemieckiem	36 „	18 „	9 koron	3 „ — „
W innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „ — „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do **Administracyi „N. Reformy“** w Krakowie.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3.
Telefon Redakcyi i Administracyi Nr 41. Dla rozmów **zamiejscowych 1572.**
Nr rach. poczt. Kasy oszczęd. 857.484.

Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 12 hl.: w Biurze dzienników **A. Olszewskiego**, ulica Kilińskiego 2 i w **Biurze Plohna**, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 10 hal., z przesyłką pocztową 12 hal.

NOWA REFORMA

NUMER POPOŁUDNIOWY.

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; **miejscową:** Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Wiślna.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: We **Lwowie** Biuro dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 21, S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W **Przemyślu** Krug. — W **Jarosławiu** A. Amster. — W **Tarnowie** M. Rockach. — W **Wiedniu** Herman Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolger, Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schallek (Wollzeile). — W **Paryżu** Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, 61 Rue Rougemont.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz 15 h. — **Nadesłane** po 60 h. od wiersza. — **Głosy publiczne** po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 h. — **Załączniki** do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Perspektywy austryackie na Bałkanach.

Polityka bałkańska Austryi zasadza się na czekaniu. Monarchia naddunajska pragnie wyjść wprost na brzeg wschodniego basenu Śródziemnego morza i dlatego w przyszłym ostatecznym podziale Turcyi zastrzega sobie Salonikę wraz z drogą do niej — więc z Sandżakiem i Mace[illegible] Na sposobną chwilę do osiągnięcia tego [illegible] czeka cierpliwie już długie dzie[illegible] [illegible]ma umiejętość czekania, jak[illegible] [illegible]yce niezmiernie cenna, polityką [illegible]st. Nie wystarcza bowiem czekać [illegible]ki. Potrzeba je umieć także i przygo[illegible]wać, aby wypadły po myśli czekającego. [illegible] druga część wszelkiej polityki leży jednak [illegible] Austryi odłogiem. Interesy dynastyczne, tak niezmiernie w Austryi ważne dla jej polityki mocarstwowej, komplikują się w tym względzie z racyą stanu państwa w sposób wysoce niepomyślny. Troska o przyszłość korony węgierskiej staje się czynnikiem dla mocarstwowej polityki Austryi szkodliwym i tamującym. Ona to sprawia, że unika się ostatecznego wyjaśnienia stosunku prawnopaństwowego Bośni i Hercegowiny do obu „części“ monarchii. Ona to zniewala czynniki najwyższe do tolerowania bezecnych eksperymentów madziaryzacyjnych w Chorwacyi, mimo, że eksperymenty te rujnują do gruntu same podstawy ideowe przyszłej ekspanzyi Austryi na południowy wschód. Żaden agitator panrosyjski na Bałkanach nie mógłby wymyśleć lepszego straszydła dla wyleczenia tamtejszych ludów słowiańskich z wszelkich złudzeń austrofilskich, niż ten nadzwyczajny Cuwaj, któremu w czasie największego spokoju dano prawa dyktatora wojennego, aby tem skuteczniej i brutalniej mógł zgnieść opór Chorwacyi przeciw unifikacyjnym dążeniom wielkowęgierskim.

Los Chorwatów, jedynego narodu południowosłowiańskiego, który należy do kultury zachodniej, który w dziejach Austryi odegrał tak wielką rolę, jako najwierniejsza podpora dynastyi habsburskiej, musi depopularyzować Austryę w oczach wszystkich ludów bałkańskich. Jeżeli bowiem wśród tych Albańczyków, Serbów a nawet Bułgarów, budzi się pewna skłonność do współdziałania a nawet współżycia z Austryą, to przyczyną tej skłonności jest nadzieja, że w ten sposób ułatwią oni sobie swój własny byt narodowy, a bynajmniej nie chęć stania się podścieliskiem dla wybujałych aspiracyj wielkopaństwowych oligarchów madziarskich.

Dlatego też Austrya, tolerując, a nawet wręcz popierając te aspiracye, popełnia nietylko wielki błąd w swej polityce wewnętrznej, ale własnemi rękami buduje dla swej własnej ekspanzyi na Bałkanach tę zaporę, o której skonstruowanie naprózno kusiła się dotąd jej największa rywalka — Rosya.

Patrząc też na tę politykę austryacką, nie można jej wróżyć, aby rychło i bez trudu zbytniego osiągnąć mogła ten cel, do którego dąży oddawna — wyjście na morze Egejskie.

Wojna włosko-turecka jest w Austryi powszechnie tłumaczona, jako czysty zysk dla polityki austryackiej. Drugi, obok Rosyi, przeciwnik Austryi na Bałkanach, Włochy, zawikłały się w wojnę uciążliwą, niezmiernie kosztowną i długotrwałą. Włochy wyjdą z tej wojny w każdym razie bardzo osłabione, co dla Austryi w jej stosunku do tego południowego dziwnego nabożeństwa sojusznika równa się prawie wygranej z nim wojnie.

Cały ten wywód niewątpliwie zasadniczo prawdziwy ma jedną tylko słabą stronę, mianowicie jest za ciasny, ponieważ nie uwzględnia tego, że wojna włosko-turecka przecież kiedyś się skończy. Wówczas zaś Włochy, pogodzone z Turcyą w kwestyi tripolitańskiej, znajdą natychmiast sto powodów do przywrócenia z państwem ottomańskiem dawnej przyjaźni. Nie potrzeba dodawać, że powody te będą wybitnie antiaustryackie. Wobec aspiracyj austryackich na Bałkanach musi w Konstantynopolu i w Rzymie obudzić się poczucie pewnej solidarności interesów, które dla przyszłości polityki Austryi na Bałkanach stać się musi conajmniej tak samo niekorzystnem, jak obecnie wydaje się korzystną wojna włosko-turecka. Dlatego też, jeżeli Sazonow ponawia tak uparcie swoje usiłowania pośrednictwa między wojującemi stronami, to celem jego jest nie co innego, jak tylko przyspieszenie tego skonsolidowania Włoch i Turcyi przeciw Austryi. Cel ten swój Rosya osiągnie, ponieważ musi on przyjść sam przez się w drodze koniecznej ewolucyi stosunków. Wówczas zaś szanse polityki austryackiej na Bałkanach pogorszą się bardzo znacznie.

Dla Niemiec kwestya utrzymania integralności Turcyi jest jednem z najważniejszych zagadnień ich polityki międzynarodowej. Dla Austryi kwestya ta z natury rzeczy przedstawia się zupełnie inaczej, ponieważ zapewniwszy sobie odpowiedni udział w spadku po „chorym człowieku“ nie ma ona żadnego szczególnego powodu do ratowania go, jak to czynią Niemcy, za wszelką cenę od niechybnej śmierci.

Mimo to Austrya unika wyraźnego zaznaczania tej zasadniczej różnicy w swoich oryentacyach bałkańskich, która oddziela je od takiejże oryentacyi niemieckiej. Wskutek tego Francya i Anglia postępują wobec Austryi tak, jak gdyby była ona tylko agentką polityki niemieckiej na Bałkanach, którą zwalczają te dwa mocarstwa całą potęgą swych ogromnych środków.

Zmarły hr. Aehrenthal oceniał należycie szkody, jakie stąd dla Austryi wyniknąć mogą i już podczas przesilenia aneksyjnego wyniknęły, i dlatego podczas przesilenia marokańskiego demonstrował nawet bardzo wyraźnie swą niezależność od Niemiec. Znaczna część prasy austryacko-niemieckiej potępiła go jednak za to bardzo namiętnie, składając przez to świadectwo tej najfatalniejszej dla przyszłości Austryi prawdzie, że w ogólnem rozbiciu wewnętrznem zanikła w niej niemal zupełnie jasna świadomość interesów całości. Na najświeższym przykładzie gnębienia Chorwacyi na rzecz Węgrów widzimy, że braku świadomości tej nie wynagradza bynajmniej obrona interesów dynastycznych, że formuła praw i interesów korony nie zawiera w sobie zawsze formuły państwowej racyi stanu austryackiej. Skoro zaś tak jest, to znika równocześnie ten najważniejszy kierowniczy ośrodek, jaki w każdem państwie, chcącem nietylko bytować i czekać, ale także rozwijać się i przygotowywać, istnieć niezbędnie musi.

Rosya, mimo swojego rozbicia i zdezorganizowania wewnętrznego, ośrodek ten zachowała. Dynastya wykształciła w społeczeństwie rosyjskiem silny instynkt imperyalistyczny, który wprawdzie często prowadzi je na manowce, ale niemniej istnieje, oddziaływa i w rezultacie przynosi coraz większe korzyści.

W Austryi na próżno szukalibyśmy wyraźnego umiejscowienia tego instynktu i jego niezawodnych przejawów. Bez tego zaś trudno mówić wogóle o imperyaliźmie, jako o określonym systemie celów, środków i metod działania. — Tylko bowiem instynkt taki zdolny jest w każdej sytuacyi wskazać kierunek dążenia, tylko on potrafi odnaleść najwłaściwsze środki i metody, znacznie lepsze, niż proces zagrzebski i fałszowane dokumenty dra Friedjunga... Bez tego instynktu każda polityka zabłąkać się musi na bezdrożach, musi zaniedbywać najlepsze sposobności, bo wiadomo, że — „ignoranti portum nullus ventus suus est“. —

Wrzenie w Chorwacyi.

(Koresp. „Nowej Reformy“).

Zagrzeb, 8 kwietnia.

(Stan oblężenia w Zagrzebiu. — Wrzenie wśród mas i na prowincyi. — Strajk młodzieży szkolnej. — Głos młodzieży o renegatach. — Sto pięćdziesiąt konfiskat. — Bojkot Madziarów. — „Scotus Viator“ w Zagrzebiu. — Słowa cesarskie a zawieszenie konstytucyi.)

Położenie obecne w Chorwacyi jest wprost rozpaczliwe. Bez przesady porównać je można z dolą zabranych części dawnej Polski podczas najżywszej reakcyi ze strony rządu austryackiego lub pruskiego. To też przygnębienie zawisło nad całą ziemią chorwacką, w złowrogą ciszę i bezczynność spowijając całe społeczeństwo. W okresie podniosłej Rezurrekcyi, kiedy po najdalszych krańcach świata chrześciańskiego wiara w przyszłość i zmartwychwstanie napełnia serca i najnieszczęśliwszych, — Chorwacyi odjętą zostaje jedyna ostoja ich narodowo-państwowego bytu, jedyna obrona przed wyzywającą polityką madziarskiego hakatyzmu. Jakąkolwiek była ta konstytucya w Chorwacyi, choć w parodyalnej formie, dawała przecież pewne podstawy do samoobrony, paraliżując szowinistyczne zakusy Madziarów. Dziś i tę podstawę z pod nóg Chorwacyi usunięto, zdając ją na łaskę i niełaskę wiedeńsko-peszteńskiej polityki.

Co zaś wycierpiała Chorwacya w miesiącach ostatnich, o tem wie się w Europie, a szczególnie u nas, bardzo niewiele. Bezwzględne prześladowanie pism, konfiskata, więzienie redaktorów, wstrzymywanie przesyłek na pocztach, zwracanie ich od granic, przekupywanie obcych pism, i t. d. — są to tylko najbardziej popularne formy zamykania ust Chorwacyi i nie dopuszczanie, aby jakikolwiek głośniejszy z jej strony okrzyk przedostał się do poważniejszej prasy Europy.

Stolica Chorwacyi, Zagrzeb, przez miesiąc przeszło jest w stanie gorączkowego wrzenia. Prowokacye ze strony władz rządowych, policyi, żandarmeryi, wojska, doprowadziły ogół do takiego rozdrażnienia, iż nawet młodzież szkół średnich i niższych nie była zdolną do spokojnej pracy w szkole. Bez powodu zaprowadzony w Zagrzebiu **stan oblężenia**, podkopujący do reszty i tak już ograniczony w tem mieście ruch handlowy i przemysłowy, przyprawił o nieobliczone straty te warstwy mieszkańców, które, najmniej mięszając się do polityki, pracą i zapobiegliwością podnosiły ekonomiczny dobrobyt kraju, a tem samem i na zdzierstwach oparte dochody... Węgier.

Czyż mógł więc zapanować spokój w kraju przy tego rodzaju metodzie uspakajania tłumów? — Nic dziwnego, że za młodzieżą poszły cechy i organizacye mieszczańskie i rzemieślnicze, służba publiczna, w końcu mieszkańcy prowincyonalnych miast i wsi nawet, solidaryzując się w proteście i cierpieniu z najbardziej ciemiężoną stolicą kraju. Nic dziwnego również, że w samym Zagrzebiu protesty poczęły przybierać coraz groźniejszą formę, a podniecane przez brutalne postępowanie władz wykonawczych, doprowadziły do tych krwawych obrazów, walk ulicznych, jakie pozostaną na zawsze chyba haniebną pamiątką rządów Hederwarego w Chorwacyi.

Imponujący **strajk szkolny** młodzieży wszystkich szkół w Chorwacyi, czyż miał inne przyczyny, aniżeli polityczne, aniżeli nieuczciwe, w najdroższe uczucia narodowe godzące ataki rządu centralnego i bana Cuvaja? Jakkolwiek ta forma wywalczania sobie praw przez młodzież zasadniczo nigdzie nie może zyskać sobie uznania, w tym wypadku, u młodzieży chorwackiej, zasługuje nietylko na najgłębsze uznanie, ale na podziw nawet. Bo ten cały strajk szkolny, — to tylko rozpaczliwy, terorem z góry wywołany, **odruch zbiorowej duszy chorwackiej**; to rozpaczliwy krzyk młodzieńczych serc i umysłów, którym nałożono brutalnie kagańce na wszelką myśl i uczucie, płynące z narodowych pobudek, którym nakazano zapomnieć, że dola Chorwacyi jest ich dolą i przyszłością, a zamknąć oczy i uszy na wszystkie bezprawia, wszystkie krzywdy i podłości, jakiemi obrzucano ojców i braci tej biednej młodzieży.

Jakież były przyczyny strajku, zakończonego ostatecznie **zamknięciem szkół** na miesiąc przeszło i ogłoszeniem nowych wpisów, które jeszcze — Bóg raczy wiedzieć — czy dojdą do skutku? Jak zwykle w takich wypadkach, na pozór drobnostka, która jednak, przy sprzyjających okolicznościach niby grudka śnieżna, wzrosła do ogromnych rozmiarów lawiny. Podczas wielkich demonstracyj ulicznych w Sarajewie, znajdujący się tam przypadkiem, czy też rozmyślnie, student **Szabinagić**, został **ciężko przez policyę poraniony**, w brutalny sposób, jako zbrodniarz, odstawiony do więzienia i tam dłuższy czas przetrzymany. Fakt ten wywołał powszechne współczucie i oburzenie nawet ze strony bezstronnych sfer urzędowych. Nic więc dziwnego, że współczucie swoje wyraziła także młodzież z różnych stron Chorwacyi, wysyłając biednej ofierze słowa otuchy, a nawet materyalne wsparcia.

W odpowiedzi na te „wyrazy współczucia“ chorwacka Rada szkolna zarządza **bardzo srogie dochodzenia**, połączone z jeszcze sroższem karaniem „winowajców“ po zakładach poszczególnych, jak gdyby w całej tej sprawie chodziło co najmniej o nową... „zdradę stanu“. Dawna krzywda, poparta nową, jeszcze większe wywołała rozgoryczenie, a gdy nadeszły wieści o wydalaniu młodzieży z różnych zakładów na prowincyi (w Vinkovcach n. p.) żal zmienił się w oburzenie, a przybierając coraz groźniejszą postawę, dał wyraz swój w ogólnym, wprost żywiołowym, strajku szkolnym.

I jeszcze na to była rada łatwa. Znalazła ją odrazu sama Rada szkolna, uspokoiwszy umysły młodzieży zapowiedzią w rządowym organie „Narodne Nowiny“, iż na wypadek spokojnego powrotu młodzieży do szkół i obowiązków, nikt z biorących udział w strajku nie będzie pozbawiony praw szkolnych i poprzestanie się tylko na zwyczajnych karach dyscyplinarnych. Młodzież wobec tego, zebrana na imponującym wiecu przed teatrem narod. w Zagrzebiu, **uchwaliła jednogłośnie zakończenie strajku**. Tymczasem już nazajutrz, gdy wszystkie szkoły powróciły do dawnego porządku pracy, rozchodzi się wieść, stwierdzona przez organa rządowe, **o nowych relegacyach** i to często najniewinniejszych!

Czyż trzeba bliższych do tego komentarzy? Gdybyśmy szukali ich ze strony chorwackiej, znaleźlibyśmy niemało i to bardzo cennych, wyszłych z pod pióra takich wytrawnych polityków i znawców młodzieży, jak prof. uniwersytetu dr **Szurmin**, redaktor **Lorković**, adw. dr **Hinković** i wiele, wiele innych wybitnych osobistości Chorwacyi. Wszyscy oni stwierdzają jednogłośnie, że wielki strajk młodzieży chorwackiej jest „**odzwierciedleniem haniebnych stosunków politycznych w kraju**“, że w znacznej części został wywołany przez nietaktowny, terorystyczny system władz szkolnych, idących i w zakresie pedagogii za przykładem madziarońskich władz politycznych w Chorwacyi, że wybuchł ponownie jedynie z winy sfer decydujących, które złamały obietnicę daną młodzieży, zadrwiły z jej zaufania i gotowości poprawy, dążąc tylko do bezwzględnego ukarania „winowajców“, a nie próbując nawet wglądnąć w psychiczne pobudki i moralne przyczyny, jakie pchnęły młodzież chorwacką do niezwykłego kroku.

Młodzież chorwacka faktycznie, mimo wszystko, zasługuje na uznanie i podziw dojrzałością swych uczuć narodowych, stanowczością i solidarnością w chwilach, dla niej bardzo krytycznych. Słowa tej młodzieży, wyrzeczone w rezolucyi generalnej na powszechnym wiecu w Zagrzebiu, charakteryzują wymownie stanowisko jej wobec samego strajku i obecnego położenia narodu.

„Tyloletnie, krwawe doświadczenie naszego społeczeństwa, grzęznącego coraz głębiej w zależność i niewolę wrogów, **zmusza moralnie i nas** do chwycenia się środków, jakie zasadniczo nie powinny być udziałem młodzieży...“

„Wyjątkowe położenie naszego kraju, którego warstwy rządzące zdemoralizowano do najniższego stopnia, zmuszają nas do protestowania już dzisiaj przeciw prawu bezprawia, przeciw zatruwaniu naszych młodych dusz fałszem i przewrotnością, przeciw odbieraniu nam przyrodzonych praw ludzkich, narodowych i obywatelskich...“

„Jeśli się już dzisiaj nauczymy ustępować, ustępować będziemy jeszcze bardziej gdy wejdziemy w szranki publicznego życia...“

„Chcemy być lepszymi od starszych, którzy niestety zbyt często zapominają, że chorwackie serca w piersiach noszą, że na chorwackiej ziemi żyją i ciężko zapracowany chleb chorwackiego chłopa jedzą; — chcemy być lepsi, aniżeli starsi od nas, **a ci, co po nas przyjdą, by lepszymi byli od nas samych i t. d.**“

Słowa te, ilekolwiekby kto znalazł w nich młodzieńczej krewkości i niedoświadczenia, świadczą przecież o głębokiem odczuciu krzywdy swego narodu, o dojrzałem i niefanatycznem spojrzeniu na osobistą sprawę młodzieży i jej stosunku do ogółu.

To też rząd centralny po samym strajku szkolnym poznał, że walka Chorwatów przeciw systemowi rządu idzie już nie na „przelewki“. Gdy nadto w ostatnich dniach przyszło do **nowej koalicyi narodowych stronnictw chorwackich i serbskich**, wszystkich bez wyjątku, nie wyłączając nawet stojącej na uboczu dotychczas, wszechchorwackiej „stranki prava“, — ataki ze strony władz, represye i gwałty ponowiły się ze zdwojoną siłą. Konfiskaty pism doszły już wprost do komizmu. O wszystkiem wolno pisać, jeno nie o sprawach chorwackich. W przeciągu miesiąca konfiskat było ni mniej ni więcej, tylko **półtorej setki**; nie było niemal pisma w Chorwacyi, któreby tej pladze nie uległo. Redaktorów pozamykano do więzienia (nawet byłych posłów) lub powypędzano. Ulubieniec poprzedniego bana, Tomašića, znany poseł **Stjepan Radić**, twórca ludowej partyi agrarnej, jako prosty złoczyńca, **w kajdanach odstawiony do więzienia**, gdzie od miesiąca pokutuje, za to, że przemawiał na poufnem zgromadzeniu. Najstarsze, zasłużone dzienniki zagrzebskie, (n. p. „Agramer Zeitung“) zawieszono; redakcye organów rządowych oddano wiedeńsko-peszteńskim pachołkom madziarońskiej kliki, nieokreślonego pochodzenia, czyniąc z nich równocześnie głównych informatorów i sekretarzy bana i jego najbliższych („Familie Bressnitz“). Wieców, zgromadzeń politycznych, komersów i nawet większych zebrań towarzyskich, zabroniono, a wybory do Sejmu odłożono... „ad calendas graecas“.

I to się wszystko nazywało dotychczas w języku rządu chorwacko-węgierskiego „**ustav**“ **czyli konstytucyą**, od chwili zaś ukazania się odręcznego pisma cesarskiego i audyencyi bana Cuvaja u cesarza, nosi miano: „**zawieszenia konstytucyi**“.

Czyż możemy się wobec tego dziwić, że Chorwacya na takie rządy odpowiada strajkami i nieograniczoną koalicyą stronnictw w kraju, — że zapowiada **powszechny bojkot Madziarów w stosunkach handlowych, przemysłowych i towarzyskich**, że w Zagrzebiu zjawia się głośny obrońca uciśnionych przez Madziarów Słowian „**Scotus Viator**“, a odezwy publiczne niedwuznacznie zestawiają **słowa korony**, zapewniające o jej lojalności dla konstytucyi, z rozporządzeniem **zawieszenia konstytucyi** w Chorwacyi.

Pajo.

Pruska polityka antipolska.

(Tel. „N. Ref.“)

Berlin, 9 kwietnia.

Tutejszy „Lokal Anzeiger“ donosi, że pruski minister rolnictwa, bar. **Schorlemer** wysłał do poznańskiego „Tageblattu“, organu regencyi poznańskiej, z okazyi 50-letniego jubileuszu tego pisma, artykuł, w którym pisze pomiędzy innemi:

„Jeżeli nie da się zaprzeczyć, że **prowincya poznańska** podniesienie swego dobrobytu, kultury, wzmagającego się postępu na wszystkich polach w pierwszej linii zawdzięcza zarządzeniom rządu państwowego i wpływom niemczyzny, to ulegać nie może wątpliwości, że tylko energiczne, stanowcze i wytrwałe **kontynuowanie dotychczasowej polityki** zagwarantować nam może utrzymanie wschodu przy pruskiej monarchii“. (Ważna to enuncyacya, ze względu na powtarzające się w ostatnim czasie pogłoski o zamierzonym zmianie kursu polityki antipolskiej. Przyp. red.)

Propaganda prawosławna.

(Telegramy „Nowej Reformy“).

Petersburg 9 marca.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w Białej zjazd prawosławnych chórów. Na zjeździe mają być omawiane walki z „polonizacyą“ kraju chełmskiego.

Wysłanicy Eulogiusza już teraz zbierają podpisy pod petycyę do posłów dumskich z żądaniem jak najprędszego wyodrębnienia Chełmszczyzny. Petycya ta ma być wysłana w pierwszym dniu zjazdu prawosławnych chórów.

„Nowoje Wremia“ w obszernej korespondencyi omawia doniosłe znaczenie zjazdu chórów prawosławnych, dla sprawy rosyjskiej w Chełmszczyźnie.

„Nowoje Wremia“ twierdzi, że w tych parafiach, gdzie istniały chóry prawosławne, powrót do katolicyzmu byłych unitów był wprost niemożliwy, gdyż chóry prawosławne potrafiły, zdaniem tego pisma, przywiązać ludność do prawosławia.

Zakończenie strajku w Anglii.

(Tel. „N. Ref.“)

Londyn, 9 kwietnia.

Wielki strajk węglowy zakończony. Narodowa konferencya górnicza **potwierdziła** uchwałę wydziału górniczego i zarządziła **natychmiastowe podjęcie pracy**. Uchwała konferencyi **zapadła 440 głosami przeciwko 125**. Każdy oddany głos reprezentował tysiąc członków.

Tymczasem w wielu okręgach węglowych przyszło do **poważnych rozruchów**. — Z **Glasgowa** wysłano 100 policyantów do Lockgelly, gdzie zaszły znaczne zaburzenia. — W kopalni **Tynwyn** w Newbridge wielu górników chciało podjąć pracę, ale strajkujący zmusili ich do powrotu do domu. Tłum wywrócił przy tem kilka wagonów z węglami. — To samo powtórzyło się w kopalni **Maltby** pod Reotherham. Strajkujący wobec tych, którzy chcieli pracę rozpocząć, zajęli tak groźną postawę, że do okręgu tego musiano co prędzej wysłać kilka oddziałów policyjnych.

Oprócz tego wydarzyło się **wielkie nieszczęście** w **Rantymol**, gdzie strajkujący w starym szybie szukali węgli dla siebie. — W tym czasie **zawaliła się ściana szybowa**, zabijając jednego górnika na miejscu. Inny z nich odniósł tak ciężkie obrażenia, że kiedy go wydobyto z pod ciężkiego, cztery tony ważącego kamienia, umarł już po kilku minutach wśród wielkich męczarń.

Prezes Koła polskiego o sanacyi finansów krajowych.

W „Neue Freie Presse“ z 7 b. m. pojawił się p. t. „Państwo a kraje“ artykuł o sanacyi finansów krajowych, napisany przez dra Juliusz. **Lea**, prezesa Koła polskiego.

Omówiwszy na wstępie ogromne braki państwowej gospodarki finansowej, tudzież konieczność przeprowadzenia reformy podatków podnosi autor opłakane położenie autonomicznych finansów krajowych, oraz nieodzowną potrzebę ich sanacyi. Autonomia krajów cierpi oddawna na anemię finansową skutkiem jaskrawej dysproporcyi, jaka zachodzi pomiędzy finansową możnością krajów a ich ustawodawczą i administracyjną kompetencyą.

Oceniając narodowe, kulturalne i gospodarcze właściwości poszczególnych krajów koronnych — pisze dr **Leo** — powierzono autonomii krajowej doniosłe, ale także bardzo kosztowne zadania administracyi, jak n. p. całe **szkolnictwo ludowe**, znaczną część **komunikacyj**, tudzież spraw **sanitarnych** i t. d. — nie pomyślawszy o należytem urządzeniu autonomicznej gospodarki skarbowej. Aż do połowy ostatniego dziesiątka lat ubiegłego wieku wyręczono się jako tako dodatkami do bezpośrednich podatków państwowych. Ponieważ podwyższanie ich ponad pewną granicę, zwłaszcza przy uciążliwym podatku od budynków, sprowadziłoby na ludność **miejską** prawie **klęskę** ekonomiczną, zaprowadzono samoistne opłaty krajowe od napojów, co jednakże nie wystarczyło na pokrycie rosnących potrzeb kraju. Skutkiem tego państwo w r. 1896, przy sposobności reformy bezpośrednich podatków osobistych, a w r. 1901 przy sposobności noweli do ustawy o podatku od wódki przekazało krajom pewien nieznaczny udział w dochodach z tych źródeł. Ani ta pomoc państwowa, ani następne nadzwyczajne podwyższenia dodatków krajowych, nie zdołały zapewnić budżetom jakiej takiej równowagi.

W braku innych źródeł uciekano się do dalszych przekazywań z państwowych podatków od napojów. W ten sposób rządowi i parlamentowi centralnemu pozostawiono troskę o tak zwaną sanacyę finansów krajowych, nie zdając sobie sprawy, do jak daleko sięgających politycznych i finansowych konsekwencyj tego rodzaju traktowanie kwestyi nieuchronnie musi prowadzić. Powstałby stąd niebywały i nienaturalny stosunek pomiędzy dwoma publicznemi zarządami finansów i dwoma ustawodawczemi ciałami, a mianowicie pomiędzy Radą państwa z jednej, a Sejmami krajowemi z drugiej strony gdyż Sejmy w ten sposób ustanawiałyby wysokość wydatków w budżetach krajowych, a Radą państwa miałaby obowiązek na pokrycie tych wydatków dostarczyć Sejmom potrzebnych funduszów pod postacią przekazań.

Pod względem politycznym konstytucyjne stanowisko autonomii krajów zostałoby powoli zupełnie unicestwione. Parlament centralny i rząd musiałyby logicznym rzeczy porządkiem dążyć do sięgającego daleko prawa nadzoru nad całem gospodarstwem skarbowem Sejmów, co naturalnie z ideą autonomii bezwarunkowo nie dałoby się pogodzić.

Pod względem finansowym skutki byłyby jeszcze gorsze. Jedynie skutecznym środkiem zapobiegawczym przeciwko uchwaleniu niepotrzebnych wydatków jest jak wiadomo świadomość konieczności uchwalenia odpowiedniego pokrycia, zwykle pod postacią podatków i należytości.

Niemiłe uczucie przyszłego zwiększenia ucisku podatkowego i większych ofiar, które musiałyby spaść na opodatkowanych w razie zwiększonych wydatków budżetowych, zmusza jedynie i wyłącznie do gru[illegible]ego badania corocznego preliminarza budżetu i do zastanowieni[illegible]

czy istniejące środki pokrycia są jeszcze [illegible]rczającemi, ewentualnie, czy w razie prze[illegible] [illegible] obciążenie ludności przez nowe [illegible] jest usprawiedliwione. Jakże mógłby [illegible] psychologiczny być skutecznym, [illegible] przyjemność uchwalania wydatków przy[illegible] jednemu ciału, zaś nieprzyjemność uchwalania podatków drugiemu.

W Sejmach z konieczności wyrodziła by się pewna beztroska, wiodąca do lekkomyślnego uchwalania niepotrzebnych wydatków i coraz więcej utrudniająca utrzymania równowagi budżetowej. Coś podobnego można już było widzieć w przeważnej liczbie Sejmów od chwili, gdy w przymusowem położeniu zaczęto zwyczajne wydatki pokrywać długami, a więc od chwili gdy konieczność podwyższenia dodatków krajowych już przestała być psychologicznym hamulcem przy badaniu budżetu.

Czy należy wobec tego odrzucić wszelką pomoc finansową ze strony państwa i dążyć do zupełnej niezawisłości krajów od gospodarki państwowej? Byłby to idealny stan dla autonomii krajowej, ale pod warunkiem, że krajom przyznanoby prawną i faktyczną możność wedle własnego uznania regulować i porządkować zupełnie samoistnie stosunki finansowe.

Niestety, istnieje związek organiczny pomiędzy gospodarką wydatków i dochodów wszystkich ciał publicznych, a z tego wynika nieodzowna konieczność jednolitego organicznego ukształtowania wszystkich publicznych gospodarstw finansowych, które się nawzajem uzupełniają i wielostronnie na siebie oddziaływają. Stąd w państwach pod względem finansowym dobrze rządzonych, powstaje dążenie do uregulowania wzajemnego stosunku wszystkich gospodarstw finansowych, przyczem obowiązuje wytyczna, że każdemu ciału publicznemu powinna w zasadzie przysługiwać autonomia skarbowa, odpowiadająca jego znaczeniu.

Tylko na wypadek, gdyby ze względów techniki podatkowej lub z innych powodów wymiar kompetencyi finansowej w stosunku do wielkości i kosztowności poruczonych zadań został pewnemu ciału przyznany w granicach niewystarczających — tylko na taki wypadek wyższa i finansowo silniejsza korporacya finansowa ma obowiązek spieszyć z pomocą korporacyi słabszej przez odpowiednie bezpośrednie lub pośrednie dotacye. Tak ma się rzecz niezaprzeczenie z krajami austryackiemi. Ponieważ konstytucya dotąd nie przeprowadziła w zupełności finansowej autonomii krajów, to państwo ma niezaprzeczony obowiązek pokrywać część autonomicznych wydatków. Najodpowiedniejszym i autonomię najmniej naruszającym środkiem jest w tym wypadku przekazywanie pewnej części dochodów z podatków państwowych.

Jednakże ani wysokość tych przekazań, ani termin ich przyznania nie powinny zależeć od przypadkowo pomyślnych stosunków parlamentarnych. Kraje nie mogą popadać w żaden stosunek zależności od parlamentu centralnego i muszą na pewne określone cele w pewnej oznaczonej wysokości posiadać udział w dochodach z pewnych podatków na dłuższy okres czasu. Wymaga tego nie tylko polityczne stanowisko krajów, lecz niemniej wzgląd na ciągłość polityki administracyjnej, która jest niemożliwą bez zapewnionych środków finansowych.

Takim celem publicznym byłyby wydatki na szkolnictwo ludowe, pokrywane zagranicą w znacznej części przez państwo. Ponieważ wydatki na szkoły ludowe zawisłe są przedewszystkiem od liczby dzieci, obowiązanych do nauki szkolnej, a więc od liczby mieszkańców, więc jako klucz do podziału przekazań należałoby przyjąć liczbę mieszkańców każdego kraju. Wysokość sum przekazanych wzrastałaby automatycznie z liczbą mieszkańców. Ponieważ wydatki, przewyższające ową sumę, pokrywałyby kraje, więc uniknięłoby lekkomyślnych uchwał finansowych.

Trzebaby równocześnie unormować własne źródła dochodów, ażeby z jednej strony umożliwić krajom pokrycie wszystkich innych wydatków, a z drugiej strony autonomiczny system podatków tak urządzić, iżby stał się środkiem przeciwko panującej tendencyi nadmiernego zwiększenia krajowego budżetu. Ten podwójny cel zarówno pod względem techniki, jak polityki podatkowej, spełniałyby najskuteczniej bezpośrednie podatki przychodowe, przedewszystkiem obydwa podatki realne. Autonomiczny system podatków przychodowych możnaby uzupełnić jeszcze przez należytości od koncesyj na wyszynk trunków, przez kilka podatków luksusowych i przez podatek od przyrostu wartości. Równocześnie trzebaby gminom dać odpowiedni udział w dochodach z podatków: gruntowego i domowego i mającego się zaprowadzić podatku od przyrostu wartości, a także przyznać im prawo nakładania do pewnej granicy maksymalnej dodatków do zreformowanego podatku państwowego od spadków.

Reforma ta położyłaby kres anarchii w finansach krajowych, a kraje mogłyby przy państwowej pomocy w wydatkach na szkoły ludowe spełnić swoje obowiązki kulturalne, socyalne i i gospodarcze. Zarówno gospodarka długów, jak gospodarka dodatków ustąpiłaby miejsca racyonalnej polityce finansowej.

Kronika.

Kraków, 9 kwietnia.

Święta. Meteorologowie — jak to donieśliśmy w sobotę — przepowiadali, że święta Wielkanocne będą prawdopodobnie pogodne. Sprawa ta poszła krakowskiem targiem i jeden dzień świąt był niepogodny, drugi zaś zachwycił nas cudowną pogodą. Po południu w sobotę powietrze było jeszcze znośne i dopiero ku wieczorowi zaczęła następować zmiana na gorsze. W nocy z soboty na niedzielę zerwała się silna burza, która uszkodziła mnóstwo dachów, wybiła wiele szyb, wyrywając całe okna z ramami. W niedzielę mieliśmy deszcz ze śniegiem, dojmujący chłód i przykry wiatr. Za to drugi dzień świąt, to jest poniedziałek, był pogodny i słoneczny, chwilami tylko zrywał się wiatr chłony. Wczoraj też uliczny ruch świąteczny był ożywiony, a w południe na linii A-B i na plantach roiło się od falującego tłumu świątecznej publiczności.

Chodzenie po święconem coraz mniejsze przybiera rozmiary, do czego bardzo przyczynia się ta okoliczność, że bardzo wiele rodzin i to zamożniejszych, wyjeżdża na czas świąt do Zakopanego. Traci na tem życie towarzyskie w Krakowie, zyskuje natomiast hygiena, a koszt dwudniowego pobytu w Zakopanem z podróżą nie jest większy od kosztu urządzenia święconego. Zauważyć można, jeszcze drugi objaw. Dawniej kawiarnie były w niedzielę wielkanocną zamknięte co najmniej do południa, obecnie otwarte są jak w każdą zwykłą niedzielę i szczelnie zapełnione od południa do późnej nocy.

Kultywowanie tradycyi wielkich przyjęć wielkanocnych w pierwszym dniu świąt wziął na siebie w tym roku jedyny tylko p. delegat namiestnictwa Fedorowicz. Przyjęcie wielkanocne zgromadziło w apartamentach p. delegata bardzo liczny zastęp przedstawicieli wszystkich sfer towarzyskich Krakowa, między innemi duchowieństwa, z księciem biskupem krakowskim Sapiehą. Ożywione zebranie trwało przez kilka godzin, w ciągu których przepłynęło przez salony p. delegata kilkaset osób.

Na Emaus — jak zwykle — pospieszyły tłumy ludności do kościółka św. Salwatora. Gwarno tam było, rojno i wesoło, a właściciele kramów mogli być zupełnie zadowoleni. Poza tem kronika świąteczna nie zanotowała nic nadzwyczajnego, prócz wypadku... prawdziwej ospy na Blichu.

Związek sokoli polski uchwalił wziąć udział w zlocie sokolim w Pradze, nadto we wszystkich uroczystościach i zjazdach.

Bratnie słowo do uciśnionych Chorwatów. Prezydyum Tow. Słowian południowych w Krakowie wysłało do redakcyi „Obzoru" w Zagrzebiu następującą depeszę:

„Polskie Towarzystwo przyjaciół Słowian południowych w Krakowie przesyła bratniemu narodowi chorwackiemu wyrazy serdecznego współczucia i słowa protestu przeciw gwałtowi—krzywdzie, jaka się Wam dzieje".

Jasiński, wiceprezes, Serwin, sekretarz, Ludwik Stasiak.

Dzień Kościuszkowski w Krakowie. Zbliżająca się 118-ta rocznica bitwy racławickiej będzie tego roku uroczyście obchodzoną. Koło T. S. L. imienia Kościuszki urządza dnia 14 b. m. nabożeństwo w kościele N. Maryi Panny; po nabożeństwie odbędzie się wielki publiczny wiec oświatowy w dawnym teatrze ludowym przy ulicy Rajskiej. Zwiedzanie pomnika Kościuszki na podworcu straży ogniowej. Jako referenci wystąpią posłowie Witos, Wróbel i Tetmajer. Po południu w teatrze przedstawienie „Kościuszki pod Racławicami".

W dniu tym zbierane będą po ulicach miasta składki na pomnik Kościuszki.

Święcone w szpitalu Bonifratrów. Podobnie, jak po inne lata, Bonifratrzy w Krakowie urządzili dla chorych w swym szpitalu tradycyjnym polskim obyczajem skromne święcone w poniedziałek świąteczny 8 b. m. O. Jankiewicz, poświęciwszy stoły, przemówił w podniosłych i serdecznych słowach do chorych, którzy, o ile stan ich zdrowia pozwalał, zgromadzili się w wielkiej sali oddziału chirurgicznego. Następnie O. przeor obszedł salę dzieląc się jajkiem z chorymi, przyczem życzył im „Wesołego Alleluja", oraz szybkiego powrotu do zdrowia. Każdy z chorych otrzymał część święconego.

Przy tej sposobności konwent Bonifratrów poczuwa się do miłego obowiązku złożenia serdecznego podziękowania wszystkim, którzy umożliwili mu swą szczodrobliwością do urządzenia tego święconego dla biednych chorych. Na cel powyższy nadesłały osoby następujące: pani majorowa Chorążyna 20 koron, Zgromadzenie PP. Franciszkanek 10 K., pani Marya Herzogowa 10 kor., p. Jan Krzyżanowski 20 kor., redakcya „Czasu" 40 kor. dr Stanisław Kozak 10 kor.

Wystawa architektoniczna w Krakowie. Dnia 3 b. m., w sali Izby handlowej i przemysłowej, odbyło się pod przewodnictwem radcy dworu J. Horoszkiewicza wspólne posiedzenie komitetów: szerszego i wykonawczego wystawy architektury i wnętrz w otoczeniu ogrodowem. Komitet wykonawczy zdał sprawę z dotychczasowych robót i ze stanu kasy, oraz przedłożył zrewidowany budżet całej wystawy na sumę 250.000 kor. Jest to ta sama cyfra, która preliminowana była rok temu, z tą różnicą, że w poszczególnych pozycyach przewidywanych dochodów i rozchodów zaszły znaczne zmiany. Nad tem sprawozdaniem wywiązała się szersza dyskusya, w której zabierali głos pp.: Dattner, Horoszkiewicz, Iglicki, Judkiewicz, Mączyński, Sare, Stryjeński, Staniszewski, Warchałowski i Żeleński, poczem sprawozdanie przyjęto do wiadomości. Wielu członków komitetu szerszego dało cenne rady w sprawie kontraktów dzierżawnych i administracyi. Również dyskutowano nad urządzeniem na dodatkowo udzielonym przez gminę gruncie parku zabawowego, przyczem wyrażono przekonanie, że pewne urządzenia zabawowe obok wystawy są konieczne nie tylko jako źródło dochodu, ale jako stworzenie godziwej rozrywki dla szerszych warstw ludności. Wreszcie zebrani członkowie obu komitetów, szerszego i wykonawczego, wyraziwszy podziękowanie tym władzom, instytucyom przemysłowym i osobom prywatnym, które przyszły wystawie z realną pomocą, uznali zgodnie, na podstawie przedstawionych cyfr budżetu, naglącą potrzebę odwołania się do społeczeństwa o dalszą pomoc materyalną na cele wystawy.

Na wystawę „Sztuki", urządzoną obecnie w pałacu Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych (plac Szczepański), nadesłał prof. W. Weiss „Portret pana K.", dotychczas w Krakowie nie wystawiany.

Przeciw szczepieniu. Czytamy w „Przeglądzie lekarskim": Oddawna agitujący przeciw szczepieniu ks. W. Pixa rozrzucił w Krakowie w dniach ostatnich znowu mnóstwo swych broszur. Odpowiednie władze powinnyby położyć kres tej szkodliwej, szczególnie obecnie robocie.

Ospa w Krakowie. W drugi dzień świąt zaszedł w domu kolejarzy przy ul. Blichowej w Krakowie wypadek prawdziwej ospy. W domu tym zachorowała kilkunastoletnia służąca pp. B. Zawezwany lekarz skonstatował prawdziwą ospę i zarządził natychmiast izolowanie chorej i jej otoczenia. Karetka pogotowia przewiozła chorą na oddział chorób zakaźnych do szpitala św. Łazarza, rodzinę zaś, u której służyła, poddano natychmiast ochronnemu szczepieniu i izolowano od reszty mieszkańców. Zawiadomiony o wypadku miejski urząd zdrowia przeprowadził u wszystkich mieszkańców tego domu ochronne szczepienie.

Z teatru miejskiego. We czwartek rozpoczynają się gościnne występy p. Wandy Siemaszkowej na scenie krakowskiej. Znakomita artystka wystąpi w słynnej swej kreacyi Katarzyny Lefébre w „Madame sans Géne" Sardou. W sobotę „Lilie", dramat w 3 aktach Ludwika Hieronima Morstina z p. Siemaszkową w roli Pani.

Zawody piłką nożną. Jak wytrwałych, zaciekłych niemal zwolenników sportu footballowego posiada Kraków, okazało to dowodnie popołudnie niedzielne. Wśród lodowatego naprzemian wichru, gradu, potoków deszczu i rzadkich a krótkich słonecznych uśmiechów nieba, na boisku pełnem wody grali dzielni piłkarze, a zapasom ich przyglądała się publiczność, jak na takie warunku, licznie zebrana. Był to słowem rekord wytrzymałości ze strony zarówno graczy, jak widzów.

I nie można nawet powiedzieć, aby sam match należał do pierwszorzędnych. Wprawdzie „Budapesti Egyetemi", jak wogóle węgierskie drużyny, odznaczają się w grze bardzo żywem tempem, ale na tem bodaj wszystko się kończy. Węgrzy w matchu niedzielnym (na który w dodatku spóźnili się o przeszło pół godziny, co przy takiej aurze dla czekających znaczyło wiele) wykazali, że mają kilku wcale dobrych indywidualnie graczy, ale słabe zgranie i zupełnie nieosobliwą kombinacyę. Jednakże w pierwszej połowie gry szanse obu stron były niemal równe. „Cracovii" wprawdzie w kilka zaraz minut po rozpoczęciu udało się strzelić jednego goala, ale później i Węgrzy przeprowadzili kilka niebezpiecznych ataków, które tylko dla zupełnego braku u budapeszteńskiej drużyny dobrych strzelców do bramki pozostały bez rezultatu.

Dopiero w drugiej połowie matchu „Cracovia" wzięła stanowczo górę. Po pierwszej, otrzymanej po pauzie, bramce Węgrzy stracili zupełnie głowę, gra ich staje się bezładną, chaotyczną, walka toczy się ciągle niemal na ich terenie (pomimo, że wiatr wieje w stronę bramki „Cracovii"), a biało-czerwoni robią im w regularnych odstępach czasu cztery goale, tak, że wynik niedzielnego matchu jest 5:0 na korzyść „Cracovii".

W poniedziałek, ci, którzy przyszli na boisko w oczekiwaniu zupełnego pogromu węgierskich gości, zawiedli się nieco „Cracovia" nie umiała, czy nie chciała wyzyskać w całej pełni ustalonej w niedzielę swojej przewagi, — albo też Węgrzy wypoczęci byli przy lepszym animuszu. Dość, że wprawdzie „Cracovia" zrobiła w pierwszej połowie matchu trzy bramki, a w drugiej połowie własnym strzałem wbiła przy ataku Węgrów piłkę w swoją bramkę, na t. zw. „Ehrengoal", ale na tem skończył się jej sukces. Prawie przy zakończeniu matchu budapeszteńska drużyna zdobyła sobie po dobrze poprowadzonym ataku, zupełnie prawidłowo, jeszcze jednego goala, tak, że wynik matchu poniedziałkowego był tylko 3:2 na korzyć biało-czerwonych.

Publiczności w poniedziałek, przy pięknej pogodzie, zebrało się bardzo dużo. Sędziował w oba dni Anglik p. Hollick z Wiednia.

Wiadomości osobiste. P. Feliks Nowowiejski, dyrektor krakowskiego Tow. muzycznego, powrócił z Nowego Jorku.

Posiedzenie Tow. lekarskiego odbędzie się we środę 10 kwietnia o godz. 6 wieczorem w domu Towarzystwa przy ul. Radziwiłłowskiej l. 4 z następującym porządkiem dziennym: odczyt doc. dra Radlińskiego „Dyagnostyka funkcyonalna nerek".

Zasądzenie szpiega wojskowego. W ubiegłym tygodniu w wojskowym sądzie garnizonowym w Krakowie odbyła się rozprawa przeciw aresztowanemu swojego czasu w Krakowie Bogumiłowi Kuszlowi, z pochodzenia Czechowi, który jako podoficer artyleryi zbiegł z wojska w Ołomuńcu i umknął do Warszawy, gdzie oddał się na usługi szpiegowskie rządu rosyjskiego. Z Warszawy wysłał Kuszla rosyjski sztab wojskowy do Krakowa, z poleceniem wykradzenia planów wojskowych, przechowywanych tu w jednym z budynków wojskowych. Wyprawa ta jednak po plany do Krakowa nie udała się, gdyż policya krakowska aresztowała zawczasu Kuszla i jako dezertera oddała go władzom wojskowym. Sąd wojskowy po przeprowadzeniu rozprawy, skazał Kuszla za dezercyę i usiłowane szpiegostwo na degradacyę i 3 lata ciężkiego więzienia garnizonowego.

Skazany Kuszel podejrzany jest również o szpiegostwo na rzecz Rosyi w Prusiech, gdzie miał skraść w kilku miastach w Poznańskiem plany wojskowe z koszar.

Aresztowanie włamywacza. Policya tutejsza aresztowała wczoraj 19-letniego Augustyna Weisterke, który włamał się do mieszkania właściciela cukierni p. Siermontowskiego przy ul. Brackiej l. 7 i skradł tam służbie garderobę.

Na „Emausie" aresztowano wczoraj 15-letniego kieszonkowca Michała Kurka w chwili, kiedy operował w kieszeni pewnej pani.

Z kraju.

Chrzanów, 8 kwietnia. (Echa wyborów. — Koncert. — Kaprysy wiosny.) Przeciwko dokonanym ostatniemi czasy w Chrzanowie wyborom połowy członków Rady miejskiej wniesiono z grona upadłych kandydatów protest przeciwko tymże wyborom. Pomimo tego protestu jednak prawdopodobnie w najbliższej przyszłości nowowybrani członkowie Rady wezmą udział w jej czynnościach.

Na czwartek 18 bm. zapowiedziano w Chrzanowie koncert w sali kasynowej znanego artysty-śpiewaka prof. Bursy z Krakowa. Wraz z zaszczytnie znanym śpiewakiem wystąpi jedna z jego najzdolniejszych uczennic p. Stefania Balówna. Bilety na koncert wcześniej nabywać można w restauracyi p. J. Węgla.

W pierwszy dzień świąt wśród silnego wichru mieliśmy przed południem burzę śniegową z błyskawicami i grzmotami, wieczorem zaś pokryła się ziemia śnieżnym całunem, który szybko znikał w piękny poniedziałek wiosenny.

Tarnów, 5 kwietnia. (Z Rady miejskiej. — Z Towarzystwa ogrodniczego).

Pod przewodnictwem burmistrza dra Tertila odbyło się 3 b. m. posiedzenie Rady miejskiej w sprawie rozszerzenia elektrowni miejskiej. Referował dyr. Studniarski. Referent przedstawił nasamprzód wyniki ekspertyzy, dokonanej przez profesora politechniki Hochenegg'a, prezesa austr. Towarzystwa elektrotechnicznego, inż. Drechslera z Wiednia i prof. Nowaka z Pragi, w dniach 24, 25 i 26 marca b. r. Badania przeprowadzono bardzo skrupulatnie; znawcy zwiedzili urządzenia w Świerczkowie, w elektrowni, oraz tramwaj, zbadali zarzuty inż. Rypuszyńskiego, z którego inicyatywy sprowadzono ekspertów, nadto projekt rozszerzenia elektrowni, opracowany przez dyr. Studniarskiego. Projekt ten uznano za odpowiedni. Zasadza się on na przejściu do agregatów 500-konnych i połączenia motorów Diesla z generatorami o prądzie stałym i trójfazowym. Wykonanie generatora dla trójprądu będzie podobne do generatora rozpędowego. Nowa hala maszyn będzie zbudowana pionowo do obecnej — wzdłuż Wątoku, podobne będzie również ustawienie nowej tablicy rozdzielczej. Czyszczona woda ma wystarczyć na potrzeby całej elektrowni. Ekspertyza nie wykryła zasadniczych błędów w inwestycyach miejskich; znaleziono błędy drobne, które powinny być usunięte. I tak należy wyposażyć laboratoryum w odpowiednie aparaty, sprawić tokarnię i t. p. Przedewszystkiem zaś eksperci stwierdzili, że należy w jak najkrótszym czasie przystąpić do rozszerzenia, gdyż mogłaby elektrownia stanąć.

Po przedstawieniu wyników ekspertyzy referent dyr. Studniarski zgłosił wniosek magistratu w sprawie oddania urządzeń maszynowych i elektrycznych firmom Kolben i A. E. G. Union z tem, że niedokładności, zaszłe przy budowie elektrowni zostaną staraniem obu firm usunięte.

W dyskusyi zabierali głos: dr Offner, prof. Wojciechowski, dr Schützer, dr Goldhammer, dr Ringelheim, Holzapfel, Margulies, dr Rappaport, Schwanenfeld inż. Rypuszyński i dr Tertil. Prof. Wojciechowski uczynił wniosek, poparty energicznie przez dra Schützera, aby dostawę oddać akcyjnemu Towarzystwu elektrycznemu we Lwowie (dawniej Sokolnicki i Wiśniewski) a to z powodu, że jest to jedyne towarzystwo krajowe, które wprawdzie obecnie pozostaje w sojuszu z szwajcarską firmą Brovn Boveri, jednakowoż dostawszy się pod patronat Banku przemysłowego, przystępuje w najkrótszym czasie do budowy fabryki we Lwowie. W głosowaniu przeszedł wniosek magistratu.

W ubiegłym miesiącu zwiedził sekretarz Towarzystwa ogrodniczego, prof. Kurowski, celem udzielenia fachowych porad, następujące miejscowości: Lisią Górę, Zawadę ad Tarnów, Klikowę, Błonia, oraz Dulerówkę ad Pilzno. W tej ostatniej miejscowości sekretarz Towarz. udzielił porady w sprawie urządzenia ogrodu przy tamtejszej szkole zimowej rolniczej, oraz zajął się zorganizowaniem towarzystwa ogrodniczego na powiat ropczycki.

Zakopane. (Napływ gości świątecznych. — Święcone u marszałka powiatowego dra Chramca).

Coraz powszechniejszym staje się u nas zwyczaj, że niektóre rodziny, zamiast urządzić święcone w domu, fundusz na ten cel przeznaczony zużytkowują na urządzenie wycieczki do Zakopanego. I w tym roku na dni świąteczne przybył tu liczny zastęp gości w Krakowa, Lwowa i Warszawy, a spokojne o tej porze Zakopane rozbrzmiało niezwykłym rozgwarem. Oprócz gości świątecznych przybyły tu dwie wycieczki miłośników sportu narciarskiego z Tyrolu i wyruszyły mimo niepogody pierwszego dnia świąt w góry.

Przeważna część gości świątecznych zamieszkała u dra Chramca, gdzie przebywających nęci wspaniało urządzenie nowego gmachu zakładowego, stojące na wysokości wymagań pierwszorzędnych europejskich zakładów. Zakład jest już prawie zupełnie wykończony i przedstawia się imponująco pod względem wygody, komfortu i urządzeń hygienicznych.

Po raz pierwszy też w tych nowych apartamentach, a w szczególności w nowej olbrzymiej sali jadalnej, podejmował dr Chramiec w nowym swoim charakterze, jako marszałek nowotarskiego powiatu, liczne grono gości swoich na święconem. Przybyło 200 z górą osób z całego powiatu, naczelnicy i przedstawiciele wszystkich gmin w strojach góralskich, okoliczne obywatelstwo, przedstawiciele Rady gminnej zakopańskiej, wybitniejsi mieszkańcy i właściciele realności w Zakopanem, wreszcie goście lwowscy i krakowscy. Niezwykle oryginalny widok przedstawiała sala, napełniona różnobarwnym tłumem autochtonów Podhala, pomięszanych ze strojną drużyną gości miejskich. Wzruszająca harmonia panowała w tem zebraniu wielce sympatycznem, w którem żywioł miejscowy pełnem godności zachowaniem się umiał okazać powagę i dostojeństwo patrycyuszów tej ziemi.

Przy biesiadnym stole powitał zebranych pięknym toastem dr Chramiec, rozwijając myśli swoje ze słów Krasińskiego „Z polską szlachtą polski lud" i kończąc wezwaniem do społecznej zgody, harmonii i miłości. Dyr. gimnazyum dr Krotoski toastował na cześć dra Chramca jako tego, który dał przykład „self-helpu" i może być wzorem pracowitości i oddania się jako pożyteczny działacz społeczny.

Zebranie, urozmaicone koncertem muzyki góralskiej, oraz tańcami, które młodzież zaimprowizowała, przeciągnęło się do późnej godziny.

W gronie obecnych z Krakowa byli pp. Henrykowie Szarscy, pp. Macinostwo Szarscy, pp. Turscy, pp. K. Pochwalscy z Wiednia, rejent dr Tad. Starzewski, dr Jan Starzewski ze Lwowa, malarz Augustynowicz, dr Bałaban, radca Baczewski, z Warszawy p. Adamowa Dobrowolska i w. i.

Zatwierdzenie wyroku w sprawie o ucieczkę Siczyńskiego. Ze Stanisławowa donoszą: Onegdaj zawiadomiono zasądzonego w procesie dozorców Siczyńskiego, pozostającego w aresztach sądu obwodowego, Jana Nudę, o zatwierdzeniu przez Trybunał kasacyjny wiedeński wyroku sądu stanisławowskiego. Jan Nuda rozpoczął odsiadywanie kary czteroletniej. Równocześnie wezwano drugiego dozorcę Izydora Tarnawskiego do odbycia trzyletniego ciężkiego więzienia. (Izydor Tarnawski pozostawał za kaucyą 2000 koron na wolność). Jest ogólne przekonanie, że władze niewątpliwie zarządzą umieszczenie skazanych dozorców w zakładzie karnym pozagalicyjskim, wobec tego, że zasądzeni dozorcy pełnili dotychczas służbę w rozmaitych więzieniach galicyjskich. Przeciwko trzem dalszym dozorcom Siczyńskiego, a to prawomocnie przez sąd uwolnionym dozorcom Malarzowi, Cieślikowi i Kotiuszce, władze więzienne obecnie niezależnie od śledztwa sądowego przeprowadzą dochodzenie dyscyplinarne.

Morawska Ostrawa, 8 kwietnia. „K. S. Polonia" z Krakowa rozegrała match footballowy z „Reprezentatywną Morawsko-Ostrawską" dnia 7 i 8 kwietnia. Pierwszy dzień 0:0, drugi 4:1 na niekorzyść „Polonii".

Ze świata.

Obchód Słowackiego w Paryżu. W niedzielę 31 marca kolonia polska w Paryżu uczciła dorocznym obchodem na cmentarzu Montmartre, rocznicę zgonu Juliusza Słowackiego. Nad grobem poety zebrali się liczni przedstawiciele Towarzystw polskich w Paryżu i w ich imieniu złożyli na grobie wieńce i kwiaty. W obchodzie brał także udział cały polski świat naukowy, literacki i artystyczny Paryża, wszyscy niemal członkowie kolonii polskiej w Paryżu, weterani 63 roku, a także wielu chwilowych przejezdnych. Imieniem Towarzystwa młodzieży polskiej „Koło", które zajęło się urządzaniem obchodu, wygłosił nad grobem piękną przemowę p. Władysław Günther.

Ludność Częstochowy. Według ostatnich obliczeń Częstochowa liczy 87.316 mieszkańców, w czem 41.274 mężczyzn i 46.042 kobiet.

W poszukiwaniu bandytów. Z Łodzi donoszą: W poszukiwaniu bandytów, którzy dokonali napadu w Tomaszowie na kasyera firmy Landsberg — policya dokonała onegdaj rewizyi we wszystkich krańcowych dzielnicach miasta. Z poszukiwanych nie znaleziono nikogo, natomiast aresztowano kilka podejrzanych osób.

Kijów, 7 kwietnia. (Obawa pogromów. — O zabójstwo Juszczyńskiego).

Gubernator kijowski ponownie wezwał do siebie rabinów żydowskich i wezwał ich, żeby wpływali na uspokojenie ludności żydowskiej, albowiem do pogromów stanowczo nie przyjdzie, przyczem gubernator dał żydom do zrozumienia, że w wyższych sferach petersburskich są stanowczo przeciwni wszelkiej agitacyi antiżydowskiej ze względu na politykę zewnętrzną.

Ze strony powoda cywilnego w sprawie zabójstwa Juszczyńskiego wpłynęło świeżo podanie z żądaniem wezwania na ekspertów: profesorów seminaryów duchownych prof. petersburskiego uniwersytetu Bronzowa i prof. rzymsko-katolickiej akademii duchownej w Petersburgu Pranatisa. Eksperci ci, zdaniem powoda, mają stwierdzić, że Juszczyński padł ofiarą mordu rytualnego.

Odczyt Fr. Hovorki o Kraszewskim. Znany publicysta czeski p. Franciszek Hovorka wygłosi w Pradze w dniu 12 b. m. w klubie czesko-polskim odczyt o Józefie Ignacym Kraszewskim.

Na odczyt ten rozesłał klub czesko polski i resursa obywatelska w Pradze zaproszenia do wszystkich wybitnych przedstawicieli i przyjaciół zbliżenia czesko-polskiego w Pradze i po za granicami Czech.

Opieka nad osobami słabo rozwiniętemi. W Bernie na Morawach obradowała konferencya stowarzyszenia państwowego opieki nad [illegible] umysłowo słabo rozwiniętemi i epi[illegible] Obradowano równie nad na[illegible] słowo słabo rozwiniętych, a w [illegible] udział inspektor krajowy, p. [illegible] Lwowa.

Balonem przez Alpy. W czwart[illegible] tygodnia balon „Acurea" wzniósł się w po[illegible] pod Augsburgiem i popłynął na południe. W [illegible] znajdował się znany aeronata Beauclaire. W c[illegible] 26 godzin balon zdołał poraz pierwszy przelecieć przez Alpy od północy na południe i wylądował w odległości 75 kilometrów na południe o Turynu. Droga w linii powietrznej wynosi 625 kilometrów.

Wypadek wielkanocny. Z San Sebastian telegrafują:

Podczas ogni sztucznych została [illegible] eksplozyi jedna osoba zabita, a dwie zranione, z tych jedna ciężko.

Wystawa żeglugi powietrznej. Z Moskwy donoszą: W niedzielę otwarto tu międzynarodową wystawę żeglugi powietrznej.

Pożar na okręcie. Z Newport telegrafują: W drodze z Baltimore do Bostonu stanął parowiec „Ontario" w płomieniach. Wszystkich podróżnych wyratowano.

Zmarli:

W Warszawie zmarła Felicya z Pniewskich Bagniewska, wdowa po Adamie, senatorze i dyrektorze głównym b. komisyi rządowej przychodów i skarbu, zmarłym w roku 1875, autorze wielu prac prawniczo finansowych. Żyła lat 99.

We Lwowie umarła w 65 roku życia Antonina Merunowiczowa, żona protomedyka.

Mianowania i przeniesienia. Rada szkolna krajowa zatwierdziła wybór: ks. Piotra Niedźwieckiego na zastępcę przewodniczącego Rady szkolnej okręgowej w Podhajcach: ks. Franciszka Arzta i dra Maryana Słojskiego na delegatów Rady powiatowej do Rady szkolnej okręgowej w Zborowie; dra Teodora Kalczyńskiego na delegata Rady powiatowej do Rady szkolnej okręgowej w Gorlicach; Kazimierza Reitera, nauczyciela kierującego 5-klasowej szkoły męskiej w Skałacie, na reprezentanta zawodu nauczycielskiego do Rady szkolnej okręgowej w Skałacie; zatwierdziła w zawodzie nauczycielskim, nadając im tytuł profesora, następujących rzeczywistych nauczycieli w szkołach średnich: dra Henryka Lillena w gimnazyum w Buczaczu; Józefa Hassnego i Izydora Jeluka w Brzeżanach; Gerarda Felińskiego w szkole realnej w Stanisławowie; zamianowała zastępcami nauczycieli w szkołach średnich: Aleksego Kowbuza w gimnazyum ruskiem w Kołomyi; ks. Piotra Szpilę w gimnazyum polskiem w Kołomyi; Henryka Kuca w gimnazyum w Jarosławiu; przeniosła dra Józefa Fritza z gimnazyum V do gimnazyum VI we Lwowie; zamianowała Stanisława Friezego werkmistrzem w szkole przemysłowej we Lwowie.

Rada szk. kraj. zamianowała w szkołach ludowych: Józefa Dzioba nauczycielem 5-klasowej szkoły męskiej w Oświęcimiu; Maryana Dąbrowskiego nauczycielem kierującym 4-klasowej szkoły w Olesku; ks. Józefa Rafę nauczycielem religii rzymsko-katolickiej 4-klasowej szkoły żeńskiej w Iwoniczu; Jana Czekańskiego nauczycielem 4-klasowej szkoły męskiej im. Staszica w Jaśle; Władysławę Mikę i Władysława Mazurkiewicza nauczycielami, a Elżbietę Matzlerównę nauczycielką 4-kl. szkoły w Łańcucie; Mikołaja Bobyka nauczycielem i Natalię Budzynowską nauczycielką 4-klasowej szkoły w Podpieczarach; Franciszka Zycha nauczycielem 4-klasowej szkoły w Zakliczynie; nauczycielami kierującymi szkół 2-klasowych: Józefa Trześniowskiego w Miejscu Piastowem; Michała Hrycyna w Monasterzu; Łukasza Turkałę w Płuhowie; Jana Czecha w Kobylanach; Dymitra Wełykanowicza w Ilniku; Bronisława Haika w Łomnej; Cypryana Karpińskiego w Kutkorzu; Stefana Babija w Hajworonce; Karola Peruckiego w Isajach; nauczycielami i nauczycielkami szkół 2-klasowych: Emilię Wełykanowiczową w Ilniku; Stefanię Sułczewską w Łęgu ad Partyń; Maryę Turkałową w Płuhowie; Jana Wajdę w Mszance; Maryę Peltzównę w Łomowach; Zofię Gąsiorowską w Przyborowie; Zofię Leszczyńską w Oskrzesińcach; nauczycielami i nauczycielkami szkół 1-klasowych: Bazylego Babija w Zielińcach; Adolfa Kalicińskiego w Dąbrówce Szczepanowskiej, Karolinę Jamrozikównę w Kawkach; Antoniego Waśniowskiego w Jeziorkach ad Byczyna; Sabinę Czaykowską w Ubrynowie; Antoniego Fuchsa w Zastawcach ad Hołuocze; przeniosła: Jana Mytkosia, nauczyciela kierującego i Maryę Mytkosiową, nauczycielkę 2-klasowej szkoły w Gumniskach-Fox, na równorzędne posady do 2-klasowej szkoły w Zakliczynie; Ludwikę Hodurową, nauczycielkę 2-klasowej szkoły w Zalasie przydzieloną do szkoły w Zabierzowie, na równorzędną posadę do 2-klasowej szkoły w Zabierzowie; Julię Trześniowską, nauczycielkę 2-klasowej szkoły w Głowience, przydzieloną do szkoły w Miejscu Piastowem, na równorzędną posadę do 2-klasowej szkoły w Miejscu Piastowem; Bronisława Gołogórskiego, nauczyciela 1-klasowej szkoły w Woli Rafałowskiej, na równorzędną posadę do szkoły w Lipiu; Leopoldynę Lityńską, nauczycielkę 1-klasowej szko[...]

y w Brzostowej Górze, na równorzędną posadę do szkoły w Nadiatyczach.

Namiestnik przeniósł weterynarza powiatowego, Władysława Piaseckiego, z Oświęcima do Lwowa, koncepistę policyi, Józefa Siessa, z Jarosławia do Lwowa.

W etacie fabryk tytoniu i urzędów zakupna tytoniu zostali zamianowani adjunktami, oficyałowie: Michał Semianów w Krakowie i August Zatwarnicki w Winnikach; oficyałem, asystent Bronisław Jarocki w Borszczowie; asystentami praktykanci: Jan Kułyniak w Monasterzyskach i Stanisław Habela w Winnikach.

Repertoar teatru miejskiego im. Słowackiego w Krakowie.

We wtorek: „Paweł I".
We środę „Ulubieniec kobiet".

Repertoar teatru miejskiego we Lwowie.

We środę: „Trybun".
We czwartek: „Faust".
W piątek: „Trybun".

Burze i deszcze.

Jak o tem donosimy na innem miejscu, szalała w Krakowie w nocy z soboty na niedzielę oraz w pierwszy dzień świąt wielka burza z deszczem, która stała się powodem kilku wypadków. Na szczęście wypadki te nie przybrały większych rozmiarów, ani też zbyt wiele szkody nie uczyniły. I tak między innymi zerwał wiatr dach z realności przy ul. Zwierzynieckiej pod l. 29, z egipskiego domu przy ul. Retoryka zerwała wichura narożnik. Na plantach naprzeciw ul. Wolskiej wyrwało wierzbę, na kościele św. Barbary złamał się od szalejącego wiatru krzyż. Zdjęła go później straż pożarna. Na ulicy Sławkowskiej nadwerężyły się wskutek silnej wichury rusztowania przy nowo budującym się gmachu Akademii Umiejętności. Umocowała je także straż pożarna. Na rynku Kleparskim pod l. 16 obsunął się i zawisł nad ulicą dach. Na ulicy Dietlowskiej oberwał wiatr dużą tablicę firmową kupca Rittermanna. Od szalejącej burzy ucierpiało także nowe oparkanienie boiska „Cracovii" na Błoniach, mianowicie wicher potargał je w trzech miejscach.

Jak donoszą z prowincyi, wicher, szalejący w pierwszy dzień świąt, wyrządził w wielu miejscowościach pod Krakowem znaczne szkody, niszcząc parkany i łamiąc drzewa w sadach. Z powodu wichury uszkodzenia doznały również niektóre linie telefoniczne.

Zamarzli na śmierć. Ze Lwowa donoszą: Na Bogdanówce za rogatką Gródecką znaleziono w sobotę trupy dwóch robotników Ilka Nykołyszyna i Piotra Ulmana, którzy w stanie nietrzeźwym przejść chcieli przez zasypane śniegiem drogi, ugrzęźli i zamarli na śmierć.

Także z Uhnowa donoszą o zamarznięciu na śmierć dwóch osób, wieśniaka i kobiety z Chlewczan, którzy wracali z Uhnowa do domu.

Przerwy w ruchu kolejowym. Z powodu podmycia nasypów na kolei Lwów-Stanisławów ruch na tej linii jest na kilka dni całkowicie wstrzymany. Hiobową tę dla tak licznych w okresie świątecznym podróżnych komunikowano im wczoraj i dzisiaj dopiero — przy okienkach kasowych... Dla wielu ta niespodziana przerwa w komunikacyi była prawdziwym ciosem.

Należy ubolewać, że galicyjskie dyrekcye kolejowe, z wyjątkiem krakowskiej, okazują tak mało względów dla publiczności podróżującej, że nawet wypadki o tak wybitnym charakterze „vis major" zachowują w najgłębszej tajemnicy na równi ze wszystkiemi wykolejeniami, zderzeniami i t. p. — Za pośrednictwem dzienników krakowskich nie zawiadomiono wcale o przerwie w komunikacyi na linii tak ważnej dla całego kraju, jak stanisławowska. Byłoby bardzo pożądanem, gdyby p. minister kolejowy zechciał przyczynić się do tego, aby także stanisławowska dyrekcya kolejowa zechciała sobie przyswoić to najelementarniejsze pojęcie, że kolej nie jest spiskiem tajemniczym ani urzędem niedostępnym, ale wielkiem przedsiębiorstwem państwowem, mającem obsługiwać kraj i jego mieszkańców.

W ostatniej chwili otrzymujemy ze Stanisławowa następującą informacyę:

Z powodu usunięcia się nasypu między stacyami Pukowem a Podwołoczyskami wstrzymano ogólny ruch na szlaku Podwysokie-Rohatyn, linii Stryj-Tarnopol od 6 b. m. na 8 dni. Z tej samej przyczyny, z powodu uszkodzenia toru, wstrzymano ruch ogólny na szlaku Rohatyn-Chodorów na 8 dni. Między Stryjem a Chodorowem kursują wszystkie pociągi.

Na kołomyjskich kolejach lokalnych ruch już został podjęty.

Z podróży arcyksięcia. Z Wiednia donoszą: Prezydyum ministerstwa kolejowego otrzymało od generalnej inspekcyi austryackich kolei państwowych następujące przedstawienie rzeczy:

Dnia 3 kwietnia przybył arcyksiążę Karol Franciszek Józef specyalnym pociągiem ze Stanisławowa do Stryja, aby kontynuować podróż do Chyrowa, stosownie do programu jazdy, ułożonego i ogłoszonego przez lwowską dyrekcyę kolei państw. Ponieważ z powodu zawiei śnieżnej i obalenia słupów telegraficznych, przestrzeń Stryj-Sambor była dla jazdy niemożliwą, przenocował arcyksiążę w Stryju.

Następnego dnia t. j. 4 kwietnia wyraził arcyksiążę życzenie pojechania do Lwowa, spodziewając się dostać się do Chyrowa na rucie Lwów-Sambor. Gdy także przestrzeń Stryj-Lwów w nocy z 3 na 4 kwietnia stała się dla jazdy niemożliwą, przysposobiono po wysłaniu naprzód lokomotywy rekognoskującej, której towarzyszył urzędnik ruchu, pociąg nr 1712 spóźniony, odjeżdżający ze Stryja o godz. 7·22 rano, do jazdy ze Stryja do Lwowa dla arcyksięcia, któremu to pociągowi towarzyszył kontrolor ruchu, urzędnik ogrzewalni kolejowej i organ konserwacyi kolei. Pociąg ten jechał za rekognoskującą lokomotywą w odstępie czasu obliczonym na podstawie odległości stacyi i przybył do Lwowa bez jakiejkolwiek przeszkody o godz. 9·49 przed południem.

Doniesienia dzienników o wypadku, jaki spotkać miał ten pociąg, pozbawione są zupełnie podstawy.

Burza w Wiedniu. Wiedeń został równie nawiedzony przez burzę, która się zaczęła w nocy z soboty na niedzielę i zrządziła znaczne szkody w mieście. Uszkodzone zostały fasady kamienic, pozrywane gablotki, połamane drzewa w parkach i t. p. W dzielnicy Brigittenau wicher zerwał dach z wagonu pociągu towarowego, który był w ruchu. Hotel „zur goldenen Birne" ma fasadę silnie uszkodzoną. Wystawy sklepowe i gablotki, hakami do muru przytwierdzone, wiatr zerwał, wydzierając haki z kawałkami muru. Z dachu pewnego domu został zrzucony pokrywacz dachów, Meder, i odniósł ciężkie uszkodzenia ciała. Pewną wiekową kobietę wiatr obalił na ziemię. Odwieziono ją w stanie bezprzytomnym do szpitala, gdzie wkrótce umarła, skutkiem złamania podstawy czaszki. W niedzielę panował równie silny wiatr z deszczem. Po południu wypogodziło się nieco, przyczem temperatura obniżyła się nieco.

Na Semmeringu pod Wiedniem panowała również burza, wyrządzając znaczne szkody w willach i ogrodach. Zwłaszcza w okolicy miejscowości Gloggnitz szalała burza.

(Kor. „N. Reformy".)

Przemyśl, 7 kwietnia.

Wskutek ustawicznych deszczów w ostatnich kilku dniach, stan wody na Sanie tak się podniósł, że zagrażał niżej położonym częściom Zasania. — Woda zabrała umieszczone na brzegach urządzenia kilku łazienek. Tuż za mostem kolejowym zatrzymało się wyrwane z korzeniami i uniesione prądem olbrzymie drzewo. Mieszkańcy Zasania przypatrywali się wzburzonym falom rzeki poważnie zaniepokojeni, tem bardziej, że deszcz nie ustawał. Błonia za miastem zalane wodą.

(Tel. „Nowej Reformy".)

Wylew stawów gródeckich.

Lwów, 9 kwietnia.

Z Gródka donoszą, że wskutek deszczu i roztopów już od soboty wzbierać poczęła woda stawu w Gródku, który się składa z dwóch części, połączonych rzeczką Wereszetycą. Stan wody podnosił się z taką gwałtownością, że zachodziła obawa zerwania tamy. Wskutek tego wezwano wojsko, które pracowało nad wzmocnieniem tamy. W niedzielę po południu staw wystąpił z brzegów i zalał okoliczne łąki i pastwiska. Pod wieczór sytuacya była groźna.

Z Przemyśla przybyła w niedzielę w nocy kompania pionierów. Wytężonej pracy żołnierzy przez całą noc udało się zlokalizować niebezpieczeństwo. Ze Lwowa przyjechał na miejsce katastrofy w niedzielę o godz. 12 m. 15 w nocy namiestnik dr Bobrzyński, który oglądał zagrożone miejsce.

Wskutek wylewu zagrożone były także Czerlany i Małkowice. Samej fabryce papieru w Czerlanach, wbrew pogłoskom, niebezpieczeństwo nie groziło, gdyż zabudowania jej położone są na wzniesieniu. Tama w Czerlanach przerwana została na przestrzeni 20 m. Nad naprawą tamy pracowała także kompania pionierów. Niebezpieczeństwo wylewu zagrażało także Lubieniowi Wielkiemu, lecz nie dopuszczono do przerwania tamy.

Wylewy na Węgrzech.

Budapeszt, 9 kwietnia.

Rzeka Wag wylała. Woda ciągle wzbiera. Rzeka Wisza (Viso) przerwała tamy i porwała we Felsö-Viso stary most drewniany oraz będący w budowie most żelazny.

Wylew Missisipi.

Waszyngton, 9 kwietnia.

Skutkiem powodzi w obszarze nad Missisipi, 40.000 osób jest bez dachu.

Memphis (Stany Zjedn.), 9 kwietnia.

Wskutek dwutygodniowego wylewu rzeki Missipi jest 30.000 ludzi bez dachu. Dotąd 30 osób zginęło; zalanych jest 2.000 m. kw. — Szkodę oceniają na dwa miliony dolarów. Setki osób w niebezpieczeństwie.

Z Austryi i Węgier.

(Telegramy „Nowej Reformy" z d. 9 kwietnia.)

Porozumienie czesko-niemieckie.

Praga. „Nar. Polityka" donosi, że rokowania czesko-niemieckie mają się ku końcowi Jeżeli Niemcy nie będą stawiali nowych przeszkód, przyjdzie wkrótce do porozumienia.

Delegacye.

Grac. „Grazer Tagespost" ogłasza interview z prezydentem austryackiej delegacyi, posłem Dobernigiem. Oświadcza on, że nic nie wie o zwołaniu delegacyi na 20 kwietnia, ale w każdym razie delegacye w kwietniu zebrać się muszą, ponieważ prowizoryum budżetowe kończy się 30 kwietnia. Dobernig oświadczył dalej, że wypadki na Węgrzech i w Chorwacyi będą przedmiotem obrad w delegacyach.

Choroba min. Zaleskiego.

Split. Minister skarbu, Zaleski, wyjechał dziś do Raguzy.

Zajścia w Chorwacyi.

Split. Przywódca chorwackiej partyi prawnopaństwowej w Dalmacyi, poseł Prodan, zwołał komitet wykonawczy na 10 b. m. celem zaprotestowania przeciw zajściom w Chorwacyi. Jest rzeczą pewną, że sprawa chorwacka będzie poruszona w delegacyach.

Chorwaci w Bośni.

Sarajewo. Zamianowania Cuvaja król. komisarza w Chorwacyi, wywołało wśród Chorwatów bośniackich wielkie rozgoryczenie. Chorwacki związek śpiewacki w Zenicy odwołał koncert na znak żałoby i z lokalu towarzystwa wywiesił chorągiew żałobną.

Zaręczyny w domu cesarskim.

Wiedeń. Na podstawie najwyższego zezwolenia cesarza, w poniedziałek wielkanocny w Wallsee, dokąd cesarz przybył w niedzielę, odbyły się zaręczyny arcyks. Elżbiety Franciszki, najstarszej córki arcyks. Franciszka Salwatora i jego małżonki, z hr. Jerzym Waldburg-Zeil-Lustenau-Hohenem. Jest on porucznikiem 2 pułku dragonów.

Cesarz cieszy się najlepszem zdrowiem i prawdopodobnie jeszcze kilka dni pozostanie we Wallsee.

Strajki.

(Telegramy „Nowej Reformy" z d. 9 kwietnia.)

Strajki w Rosyi.

Petersburg. Strajk w t. z. leńskich kopalniach trwa dalej. Liczba strajkujących wzrosła obecnie o 345 ludzi, wobec tego strajk obejmuje 3345 robotników.

Zarząd kopalni w Petersburgu odrzucił wszystkie warunki strajkujących i zwrócił się do władz z prośbą, aby strajk złamały siłą wojskową.

Z Irkucka telegrafują do „Now. Wrem.", że strajk jest tak silnie zorganizowany, iż zachodzi słuszna obawa poważnych rozruchów.

Praca w kopalniach angielskich.

Londyn. We wszystkich kopalniach węgla okręgu Aberdare, Valley w Walii południowej, czynione są przygotowania do podjęcia pracy w dniu dzisiejszym. Jednakże widoki nie są pomyślne, ponieważ spór ze związkiem maszynistów nie jest jeszcze załagodzony. — W kopalniach węgla w Derbyshire praca będzie dzisiaj podjętą. W kopalniach North Cumberland, podobnie jak w większej części kopalń, oczekują podjęcia pracy na środę. W Durham, z powodu sporu z maszynistami, widoki szybkiego podjęcia pracy nie są pomyślne. — Związek górników w Yorkshire poczynił przygotowania dla możliwie szybkiego podjęcia pracy.

Wojna włosko-turecka.

(Telegramy „N. Reformy" z d. 9 kwietnia).

Blokada Morza Czerwonego.

Rzym. Ag. Stefaniego donosi, że ministerstwo spraw zagranicznych zawiadomiło mocarstwa, że blokada tureckiego wybrzeża nad Morzem Czerwonem, wstrzymana na podstawie deklaracyi z d. 21 i 23 stycznia, została od dzisiaj rozszerzoną przez Riz Isa, aż do punktu położonego na północ od Lohaja.

Kontrabanda wojenna.

Port Said. (Ag. Stefaniego). Włoski okręt wojenny „Duca di Genova" schwytał grecki parowiec z kontrabandą wojenną i odstawił go do Tobruk.

Tripolis. Zmarł trzeci lekarz niemieckiego Czerwonego Krzyża.

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości „Nowej Reformy"

z 9 kwietnia.

Bethmann-Hollweg na Korfu.

Achilleion. Cesarz Wilhelm udał się automobilem do miasta, następnie wstąpił na pokład jachtu „Hohenzollern", gdzie oczekiwał przybycia statku „Kolberg", którym przybywał kanclerz Bethmann-Hollweg. Po przybyciu „Kolberga", cesarz przyjął swego kanclerza bardzo serdecznie i razem z nim udał się do zamku Achilleion. Podczas objadu w zamku siedział cesarz pomiędzy księżniczką Augustą Wilhelminą a Bethmann-Hollwegiem.

Ustąpienie Kiderlen-Waechtera.

Berlin. W politycznych, dobrze poinformowanych kołach, potwierdzają wiadomość o mającem nastąpić w najbliższym czasie ustąpieniu niemieckiego sekretarza stanu, Kiderlen-Waechtera. Dymisya jego, już od dłuższego czasu była postanowiona, oficyalna decyzya nastąpić ma w tym tygodniu w Korfu. Jako następcę jego wymieniają sekretarza stanu w urzędzie kolonialnym, dra Solfa.

Papież do biskupów niemieckich.

Berlin. „Berl. Tageblt." donosi, że w najbliższym czasie pojawi się list pasterski papieża do biskupów niemieckich. W liście tym papież ze względu na walki, jakie toczą się między stronnictwami katolickiemi, zakaże duchowieństwu katolickiemu udziału w publicznych zebraniach politycznych. Udział duchowieństwa w stowarzyszeniach socyalnych i robotniczych nie będzie podlegał temu zakazowi.

Aresztowanie apaszów.

Paryż. Aresztowano Raymonda Callemin, zwanego „La science" towarzysza Bonnota i Garniera.

Paryż. Aresztowany Callemin jest bardzo skompromitowanym w napadzie rabunkowym na Rue Ordener, Montgeron i Chantilly.

Paryż. O aresztowaniu znanego bandyty automobilowego donoszą:

Callemin był uczestnikiem wszystkich zbrodni popełnionych przez apaszów w ostatnich czasach. W czasie napadu Callemin z rewolwerem w ręku ochraniał towarzyszów, którzy tymczasem pod jego opieką rabowali. Callemin wygląda na 16 lat, a ma lat 22. W podszewce jego surduta znaleziono 6000 franków. Aresztowano również mężczyznę i jego kochankę, u których Callemin mieszkał. Callemin stawiał policyi zacięty opór, broniąc się dwoma rewolwerami. Ubezwładniono go jednak i aresztowano.

Układ o Maroko.

Madryt. Na onegdajszej Radzie ministeryalnej doniósł prezydent ministrów Canalejas, że odpowiedź francuska będzie doręczoną rządowi we czwartek po powrocie ambasadora Geofroy'a. Rząd spodziewa się, że rokowania będą pokończone przed końcem bieżącego miesiąca, tj. przed ebraniem się kortezów.

Niezawisłość Mongolii.

Urga. (Pet. Ag. tel.) Hutuchta mongolski w odpowiedzi na wezwanie Juanszikaja, aby przyłączył się do republiki chińskiej, oświadczył, że niezawisłość kraju Chalcha została proklamowaną, aby utrzymać nienaruszalność religii i terytoryum narodu Bogdo. Hutuchta prosi prezydenta rządu chińskiego, aby przy ukonstytuowaniu się wewnętrznej administracyi i umocnieniu przyjaznych stosunków do innych mocarstw, był pomocnym i bronił granic Mongolii. Osobiście byłby Hutuchta gotów zrzec się niezawisłości, jednakże nie może sprzeciwić się życzeniom narodu. Hatuchta proponuje, aby kwestyę mongolską przedłożyć interesowanym mocarstwom do rozstrzygnięcia.

Rosya w Persyi.

Teheran. (Pet. Ag. Tel.) Wskutek niepokojów w Hamadan wysłano tamże sotnię kozaków z 2 karabinami maszynowymi.

Choroba Menelika.

Addis Abeba. Negus Menelik doznał świeżego ciężkiego ataku słabości. Również cesarzowa Taitu ciężko zachorowała.

Po zamknięciu numeru.

Kraków, 9 kwietnia.

Posiedzenie krakowskiej Rady miejskiej odbędzie się dnia 11 b. m., t. j. we czwartek o 5 po poł. w sali Tow. wzaj. ubezpieczeń. Na porządku dziennym znajdują się sprawy regulacyi miasta, wnioski sekcyi ekonomicznej i skarbowej o przyczynienie się do budowy nowego mostu na Wiśle w przedłużeniu ulicy Krakowskiej, utworzenie szkoły ceramicznej w Krakowie, wybicie pamiątkowego medalu Piotra Skargi, uzupełnienie kuratoryi parku Jordana i definitywne załatwienie sprawy domu około kościoła św. Salwatora na Zwierzyńcu.

Na tajnem posiedzeniu udzielone zostaną dwie prezenty na posady nauczycielek w Krakowie.

W piątek 12 bm. odbędzie się o 5 po południu posiedzenie komisyi statutowej.

W najbliższą sobotę i poniedziałek odbędą się posiedzenia Rady miejskiej, przeznaczone dla uchwalenia budżetu na rok 1911.

Echa katastrofy kolejowej w Trzebini. Dyrektor kolei północnej bar. Banhans złożył imieniem swojej żony Eugenii na ręce dr Juliusza Haraschina 400 koron na dotkniętych katastrofą kolejową w Trzebini, a zostających jeszcze w kuracyi w szpitalu św. Łazarza, w szpitalu OO. Bonifratrów i w szpitalu garnizonowym. Za te 400 koron sprawiono chorym święcone, a ponadto otrzymali oni rozmaite podarunki i drobne datki pieniężne. Jak się dowiadujemy, stan zdrowia wszystkich ofiar katastrofy znacznie się polepszył. Większość ich opuściło szpitale, a reszta opuści je w najbliższym czasie. Prawie wszystkie wypadki załatwiono ugodowo.

Pogrzeby. W ostatnich dniach odbyły się w Krakowie dwa pogrzeby zasłużonych i wybitnych pracowników na polu ojczystego górnictwa i hutnictwa.

W niedzielę Wielkanocną po południu 7 b. m. odbył się pogrzeb ś. p. dra Edmunda Riela, krajowego starosty górniczego, przy udziale zastępcy ministra robót publicznych w osobie radcy ministeryalnego p. Wilhelma Kleina, delegata namiestnictwa dra Adama Fedorowicza i reprezentantów generalnej komendy w Krakowie, tudzież rektora uniwersytetu dra Władysława Szajnochy, radców dworu: dra Fryderyka Zolla, sen., i reprezentantów wszystkich miejscowych władz rządowych i autonomicznych.

Nietylko liczny zastęp przemysłowców górniczych, dyrektorów i inżynierów górniczych z całego kraju, ze Śląska i Moraw pospieszył oddać ostatnią usługę zmarłemu, lecz także bardzo liczny oddział górników, jako deputacye z całego naszego Krakowskiego zagłębia, w swych malowniczych strojach, pod wodzą inżyniera górniczego p. Bolesława Leonharda z Jaworzna, z muzyką salinarną z Wieliczki, towarzyszył orszakowi pogrzebowemu, oddając honory zmarłemu w czasie pogrzebu.

Przed domem żałoby odśpiewał chór akademicki kantatę pogrzebową, poczem starszy radca górniczy p. Antoni Gerżabek, w przemówieniu podniósł zasługi zmarłego szefa, wyrażając mu imieniem całego grona podległych urzędników górniczych dozgonną wdzięczność, a szczere współczucie dla rodziny zmarłego.

Nad otwartą mogiłą przemówił w serdecznych słowach dyrektor zakładów sierszeckich p. Antoni Schimitzek, imieniem krajowego Towarzystwa górniczego i gwarków.

Z licznych wieńców od władz, Towarzystw zawodowych i gwarectw, wymienić należy wspaniałe wieńce sekcyi montanicznej, ministerstwa robót publicznych, setnego pułku piechoty, urzędu górniczego w Morawskiej Ostrawie, Tow. górniczego w Morawskiej Ostrawie i. w. i.

Pogrzeb Adama Łukaszewskiego, jednego z najwybitniejszych organizatorów na polu ojczystego górnictwa i hutnictwa, odbył się 3 b. m. Do oddania mu ostatniej posługi pospieszyli nie tylko bliżsi przyjaciele i znajomi, ale wszyscy pracownicy górniczy i hutniczy z całego Zagłębia krakowskiego, przybyli również przedstawiciele polskiego górnictwa z Królestwa Polskiego, Śląska, Moraw i Borysławia, stawiła się licznie akademicka młodzież górnicza, której zmarły był niejako starszym kolegą, najlepszym przyjacielem i opiekunem i rok rocznie bywał u niej w Leoben i Przybramie. Pospieszyli również licznie robotnicy, którzy w mundurach otwierali kondukt pogrzebowy.

Na miejscu wiecznego spoczynku poseł J. Zarański, oddając zmarłemu współpracownikowi hołd imieniem Związku G. H. P. w Austryi i Delegacyi P. G. H., które powstały z jego inicyatywy i w które zmarły wkładał niezmordowanie wszystkie swe siły, byle tylko organizacye te objęły całe polskie górnictwo i stały się jego faktyczną wyłączną reprezentacyą. Jako ich sekretarz pracował wytrwale przy zakładaniu szkoły górniczej na Śląsku, która jako najważniejsza placówka polska na kresach zachodnich jest dumą tych organizacyi i jej założycieli, a widząc pomyślny rozwój rodzimego przemysłu górniczego, dokładał wszelkich wysiłków akcyi za założeniem akademii górniczej w kraju.

Imieniem pracowników górniczych pożegnał zmarłego inż. F. Drobniak z Krakowa, imieniem „Starych Strzech" i akad. młodzieży górniczej pożegnał najgorliwszego opiekuna młodzieży p. Serafin z Leoben.

Górnictwo polskie postanowiło utrwalić pamięć przedwcześnie zgasłego organizatora przez utworzenie funduszu stypendyjnego jego imienia.

Panika na koncercie. Z Avesnes we Francyi telegrafują: W Houdain podczas koncertu urwała się lampa. Wywołało to panikę, podczas której 7 osób zginęło, a 15 odniosło obrażenia.

Z Paryża telegrafują nam w tej sprawie: W miejscowości Houdain w północnej Francyi wydarzyła się straszna katastrofa. Patryotyczna liga francuska urządziła w jednym z domów w sali restauracyjnej na pierwszem piętrze, koncert. Sala była przepełniona. Nagle w czasie koncertu spadła z sufitu lampa naftowa i nafta oblała suknie kilku pań, które zaczęły się palić. Powstała straszna panika. Wszyscy rzucili się ku schodom. Mnóstwo osób potratowano. 20 osób zostało ciężko rannych, 7 osób zmarło.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

NADESŁANE.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi).

Kursa telegraficzne.

Wiedeń. 9 kwietnia. (Giełda południowa).

Marki 117·81. Renta majowa 89·65. Renta koronowe węgierska 89·50. Akcye austr. zakł. kred. 658·25. Akcye węg. zakł. kred. 837·—. Akcye Anglobanku 332·25. Akcye Unionbanku 616·25. Akcye Bankvereinu 533·50. Akcye Landerbanku 545·—. Akcye kolei państwowych 783·—. Lombardy 107·25. Akcye fabryki broni 909·—. Akcye tytoniowe 0—·—. Alpiny 944·25. Rima-Muranyi 725·50. Akcye praskiego Tow. żelaznego 2845·—. Losy tureckie 244·75. Ruble 254·50. Skoda 731·—. 4% proc Listy zawne Banku galic. dla handlu i przem. —·—

Usposobienie: spokojne.

Berlin, 9 kwietnia. (Giełda poranna.)
Akcye kredytowe 207·—. Tow dyskontowe 184·50.
Usposobienie: silne.

Giełda warszawska.

Warszawa, 9 kwietnia.

4-procentowa renta rosyjska 90·— rub.; premiówka z 1864 roku —·— rb.: premiówka z 1866 roku —·—; 4½-proc. obligacye m. Warszawy 90·50; 5-proc. pożyczka rosyjska I emisyi 96·— rb.; 5-proc. pożyczka II. emisyi 370·50; szlacheckie 330·—; 4½-proc. listy ziemskie 88·30 rb; 4-proc. listy ziemskie 82·75 rb.; 5-proc listy miasta Warszawy 93·35 rb.; 4½-procentowe listy miasta Warszawy 89·90 rb.; 5-procentowe listy łódzkie 90·85 rub.; listy miasta Łodzi 333·— rub.; akcye Banku handl. m. Łodzi 432·— rb.; akcye Banku handlowego warszawskiego 426·50 rb.; akcye warszawskiego Banku handl. VII emisyi 425·— rb.; Cukrownie 317·50 rb.; Starachowice 271·50 rb.; Lilpop 128·50 rub; Rudzki 126·—; Rudzki nowe 134·50 rb.; Zawiercie 295.— rb.; Żyrardów 275·— rb.; Putiłów 159·25 rb.; 5-proc. piotrkowskie 88·60 rb.; 4-proc. m. Wilna 87·10 rb.; Bank dyskontowy 496·— rb.; Borman-Szwede 380·— rb.; nowa renta austryacka 91·05; Berlin 46·32½.

Giełda zbożowa

Budapeszt, 9 kwietnia. — Targ zbożowy.

Pszenica na kwiecień 11·63 do 11·64; pszenica na maj 11·63 do 11·64; pszenica na październik 10·93 do 10·94; żyto na kwiecień 10·33 do 10·34; żyto na maj 0·— do 0·—; żyto na październik od 8·91 do 8·92; owies na kwiecień 9·83 do 9·84; owies na maj od 9·87 do 9·88; owies na październik 8·58 do 8·59; kukurudza na maj 8·91 do 8·92; kukurudza na lipiec 8·78 do 8·79; kukurudza na sierpień 8·89 do 8·90; rzepak na sierpień 15·80 do 15·90.

Fortepiany i pianina
sprzedaje i wypożycza firma
S. Boroń, Kraków
2215 Floryańska l. 38, I p. 16 30

Farbiarnia i Pralnia chemiczna
założona w roku 1862
ANTONIEGO SZAPKOWSKIEGO
w Krakowie, ul. Karmelicka l. 20
obecnie w najmodniejszy sposób urządzona. Przyjmuje do farbowania, prania, odczyszczania i wywabiania z plam wszelkie ubrania, suknie i materye. Roboty wykonują się jak najrychlej po cenach umiarkowanych. Na prowincyę za pobraniem pocztowem. 2928 4 10

Wyborny miód
deserowy, kuracyjny, lipcowy, rarytas miodoborów, z własnej pasieki 5 kg K 7·50. Miód patoka 5 kg. K 7.—. Wyborny miód do picia 5 kg. blaszanka K 6·50. Wysyła za zaliczką J. M. Farba, Podhajce 76. Masło stołowe codziennie świeże, 5 kg paczka 12·80 K. 2510 13 0

Poszukuje się dzierżaw
w Galicyi zachodniej i wschodniej, kupna majątków ziemskich. — Zgłoszenia przyjmuje Dom handlowo-przemysłowy **Antoniego Władysława Koziańskiego w Krakowie**, ul. Wiślna 4, I piętro, ofic. 2374 6 0

Piękny dwór
z 50-ciu morgami ziemi (w tem ogród spacerowy i owocowy) w odległości 8 klm. od gł. Rynku krakowskiego, a 4½ klm. od najbliższej stacyi kolejowej, jest do sprzedania. Wiadomość u Dra F. Jakubowskiego, ulica Bracka l. 10, Kraków. Pośrednictwo wykluczone. 2770 16 0

Kupuję
garderobę męską i damską, płacę najwyższe ceny. Proszę zawiadomić korespondentką. — W. Dobrowolski, Aryańska 11. 2258 17 20

Landolet, karetka
i półkryte powozy, używane, w dobrym stanie, tudzież **2 pary szorów** używanych, w dobrym stanie, tanio do nabycia w pracowni powozów **St. Bocheńskiego w Nowym Sączu.** 2065 7 0

Znakomite zegarki
ZENITH
odznaczone najwyższą nagrodą w Paryżu — poleca — w wielkim wyborze w złocie, srebrze i metalu:
W. Bowgiałło, zegarmistrz
Kraków, ul. Floryańska l. 46.

Nowe kursa przygotowawcze
w szkole buchalteryi Stanisława Burnatowicza
w Krakowie, ul. Floryańska l. 55, I p. Telefon Nr. 2113
do egzaminu z rachunkowości państwowej, składanego w c. k. Namiestnictwie i do **egzaminu z buchalteryi kupieckiej pojed. i podw.** składanego w c. k. Akademii handlowej
rozpoczynają się dn. 10 kwietnia 1912 r.
3139 7 0
Biuro F. T. Stachaczy na każdym kursie jest ogłoszeniom. — Wpisy przyjmuje
BIURO BUCHALTERYJNE
w Krakowie, ul. Floryańska l. 55, I p. Telefon 2113
od godziny 9—1 i od 3—6. Osobiście udziela informacyi kierownik kursu od 3—4 po południu.

2487 22 30
Wino
wyborne, naturalne wino dalmatyńskie białe, czerwone i krwawe, wysyłam od 50 litr. wzwyż w beczkach, mianowicie: białe 3 letnie, czyste jak łza, litr 65 h. czerwone, mocne, łagodne litr 65 h. krwawe, ciemne, aromatyczne (także dla chorych na żołądek) litr 70 h, na dworcu kolei Fiume. — Zbiór prób w 5 kg. skrzynce 4 K, opłatnie, do nabycia. Edm. Pauk, Eksport wina, Rjeka (Fiume). Cennik darmo i opłatnie

Tylko S. Katzner, Dietla 77.
płaci najwyższe ceny za używaną garderobę męską i damską, jakotez futra, meble i t. p.. Zawiadomienie korespondentką wystarczy. 2871 8 20

I. wiedeński koncesyonowany zakład używanych pojazdów i uprzęży
ma zawsze na sprzedaż w bardzo wielkim wyborze bardzo piękne, od zamożnych osób pochodzące landa, półkryte, jedno i dwukonne kuczerfaetony wszelkiego rodzaju, lekkie kabryolety, browne i t. d. — Kupuje też wszystko ze zwinietych stajen za gotówkę lub przyjmuje w komis Karol Fischer, Wieden, II, Praterstrasse 27, Hotel Nordbahn. Tel. 12107. 203 33 0

Automat. łapki
na szczury 4 K, na myszy K 2·40. Łapią bez doglądania do 40 sztuk przez jedną noc, nie pozostawiają woni, i same się nastawiają. Łapka na szwaby „Eclipse“, łapiąca przez noc tysiące szwabów i karaluchów, K 2·40. Wszędzie jak najlep. wyniki. Wysyłka za zaliczką. I. Schüller, Wieden, II, Kriegleinrgasse Nr 6/7. Liczne podziękowania i uznania. 236 16 0

Co robimy dziś wieczór?
Często słyszymy w karnawale to pytanie.
Odpowiedź prosta. — Zakupić gramofon światowej marki **„Aniołek piszący“**
przewyższający co do jakości wszelkie inne wyroby imitacyjne. Szumne reklamy firm konkurencyjnych zawiodły już niejednego, bo otrzymał za drogi pieniądz towar lichy.
Jedyny skład gramofonów i płyt z **„piszącym aniołkiem“** u

Józefa Wekslera
we Lwowie ulica Sykstuska 2, Tel. Nr 1560. — **w Krakowie** ul. Floryańska 25, Tel. Nr 1241
Filia w Krakowie, Grodzka l. 71.

Gramofony te dostosowane są do nowoczesnej techniki i wszelkich zdobyczy na tem polu, o czem się każdy przekonać może. — Demonstracya bez przymusu kupna. — Cenniki darmo i opłatnie. — Gramofon koncertowy wraz z 10-ma zdjęciami kosztuje 50 — K. — Wszelkie płyty, prócz marki „Aniołek“ i „Zonofon“, kosztują po 2 K.
Przeróbki patefonów na gramofony aniołkowe 1067 21 40

Żniwiarka
bardzo mało używana, tanio do nabycia. Zgłoszenia: **Jan Boduch, Nowy Sącz.** 3045 9 10

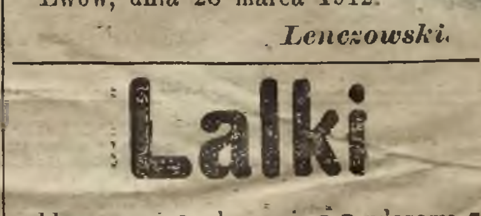
L. W. 48066/912. 3208 2 3

Ogłoszenie konkursu.
Z początkiem roku szkolnego 1912/13 nadanych będzie dwanaście (12) miejsc funduszowych w c. i k. zakładach wojskowych z fundacyi pod nazwą „Cesarza Franciszka Józefa I. jubileuszowa fundacya“.
Warunki przyjęcia ogłasza się równocześnie w „Gazecie Lwowskiej“ i za pośrednictwem wszystkich zakładów naukowych wyższych i średnich.
Termin do wnoszenia podań do Wydziału krajowego upływa **z dniem 5 maja 1912 r.**
Lwów, dnia 28 marca 1912.
Lenczowski.

Biuro techniczne Wiktora Skołyszewskiego
inżyniera kultury rządowo upoważnionego geometry cywilnego
Kraków, ul. św. Jana l. 14
Nr Telefonu 2208 811 14 0
przeprowadza wszelkie roboty w zakres miernictwa wchodzące, a mianowicie: podziały gruntów, odgraniczenia gruntów, zdjęcia tryangulacyjne dla celów regulacyi miast, sporządza plany regulacyi miast, zdjęcia tachymetryczne w celu projektowania budowy dróg i kolei żelaznych, niwelacye, sporządza plany budowy wodociągów i kanalizacyi, nawadniania i odwadniania gruntów, osuszania bagien etc. Udziela wszelkich informacyj w sprawach technicznych bezpłatnie

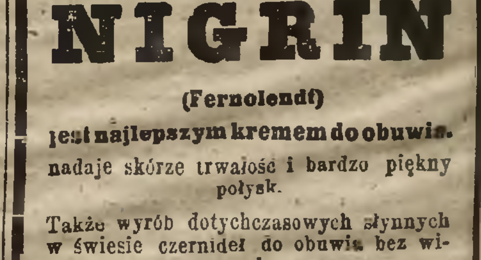
Amerykańskie urządzenia biurowe
marki: **„ARBOR“**
przewyższające co do jakości i przystępnej ceny absolutnie każdy towar konkurencyjny, dostarcza generalny zastępca na Galicyę:
2543 **„ARGUS“** 20 0
Kraków, Floryańska 47. Tel. Nr. 1408.

Lalki
z blaszanemi ● głowami, z ● włosami ● do ● czesania ● w krakowskich strojach ● i t. p. ● jedynie w pierw. krak fabryce lalek ● Kraków ● ulica ● Wolska 1. 2989 5 5

„SZATNIA“
Ceny nader niskie. — Materyał doborowy.
Spółka z ogr. odpow.
Kraków, Sławkowska 14
poleca
na sezon wiosenny i letni
obficie zaopatrzony skład ubrań męskich. Wszelkie zamówienia wykonuje się według ostatniej mody szybko i wytwornie. — Specyalność: ubrania sportowe. 2467 9 0

Fabryka pieców kaflowych
Tomasza Danza
właścicielka firmy P. Danzowa
w Krakowie, Zwierzyniec, ul. Łączna. Tel. 2331.
Poleca PIECE KAFLOWE w różnych gatunkach i kolorach oraz KUCHENNE wszelkich typów
Szczególniej zasługują na uwagę PIECE BIAŁE, odznaczające się czystością i białością od wszelkich innych dotychczas wyrabianych.
Wszelkie reperacye, przestawiania wykonuje szybko i punktualnie po cenach nader przystępnych.
Na żądanie wysyła się cenniki i próby kafli darmo i opłatnie. 885 13 26

277 14 0
NIGRIN
(Fernolendt)
jest najlepszym kremem do obuwia.
nadaje skórze trwałość i bardzo piękny połysk.
Także wyrób dotychczasowych słynnych w świecie czernideł do obuwia bez witryolu.
Dostać można wszędzie.
St. Fernolendt, Wiedeń
c. i k. dost. dworu.
Fabryka założona w r. 1832

R. Tschörner
Pierwsza Berneńska chemiczna pralnia i farbiarnia
Filia od 20 lat istniejąca
w Krakowie, przy ul. Szewskiej l. 16 (front).
Przyjmuje do czyszczenia i farbowania garderobę męską, damską w całości lub popruta, materye wełniane, jedwabne, koronki, żaboty, uniformy, materye na meble, dywany, portiery i firanki etc. etc. Również pierze kołnierze, mankiety i koszule męskie. — Specyalność: prasuje takowe modnym matowym połyskiem. Najdokładniejsze wykonanie. 286 13 52

Na długie wieczory
Beletrystyczna i naukowa
wypożyczalnia książek p. F. J. Gumplowicz znajduje się
stale przy Pl. WW. Świętych 8.
Nr Tel. 2372. — **Nowości** we wszystkich działach.
Dla abonentów z prowincyi wysyłka w specyalnych skrzynkach. 250 15 0

Własne wyroby! — Własne wyroby!
Jan Ihnatowicz
sklepy własne:
Lwów, Kraków i Przemyśl
poleca: 2346 10 0
Prawdziwe mleko ogórkowe 1 korona.
Prawdziwy Krem ogórkowy 1 kor.
Prawdziwy Puder ogórkowy 1 kor.
Prawdziwe Mydło ogórkowe 1 kor.
Odznaczone srebrnym medalem c. k. Ministerstwa handlu.
Do wydelikacenia i upiększenia twarzy. Znakomite, prawdziwe, naturalne. Oprócz w sklepach własnych wszędzie do nabycia. Żądać wyraźnie tylko wyrobu
JANA IHNATOWICZA.

Firma węgierska produkcyi wina
poszukuje zdolnego i samodzielnego **korespondenta,** władającego językami: niemieckim i polskim (pożądany także ruski), obznajomionego z podwójną i amerykańską **buchalteryą i bilansowaniem,** uzdolnionego do prowadzenia biura i samodzielnego dysponowania także w stosunku do odbiorców.
Oferty z podaniem dotychczasowej działalności i referencyi, jakoteż warunków pod: **A. B. C. 1874** przyjmują Bracia Eibenschütz w Krakowie
Przyjmuje się tylko listowne zgłoszenia. 3323 2 2

Kropla wody badana przez mikroskop.
Krople cieczy, które wydostano z płuc mającego chorobę przewodów oddechowych w trzecim dniu po jego śmierci, zawierały mikroby, które tu widzimy przedstawione.
„Goudron Guyot“ zabija te mikroby, nie tylko w wodzie, lecz i w płucach.

mikroby u mającego chore przewody oddechowe przez Goudron-Guyot zniszczone.

Blisko przed 30 laty udało się H. Guyotowi, sławnemu farmaceucie w Paryżu, rozpuścić we wodzie ter (smołę, dziegieć). Dzięki temu wynalazkowi, można dzisiaj w każdej aptece dostać likieru pod nazwą „Goudron-Guyot“, sporządzonego z teru, z którego znowu w każdej potrzebie możemy szybko przyrządzić czystą i bardzo skuteczną wodę terową. Wystarcza zupełnie do szklanki wody lub innego napoju, do którego przyzwyczaiło się przy obiedzie, wlać dwie łyżeczki od kawy tego t. zw. „Goudron-Guyot“. Przy zażywaniu regularnem i nieprzerywanem, w zupełności i do tego w krótkim czasie wylecza się zupełnie, choćby i z najsilniejszego katarru albo też z zaniedbanego i zakorzenionego zapalenia tchawicy. Niekiedy nawet można powstrzymać w rozwoju chorobę przetworów oddechowych i wyleczyć ją zupełnie, bo ter przeszkadza rozpadaniu się węzłów płucnych i zabija mikroby, które są jedyną przyczyną tego rozpadania się węzłów. Wprost nie można sobie wyobrazić bardziej prostego i silniejszego środka leczniczego i zaradczego. Przy zakupnie tego środka należy strzedz się i mieć się na baczności we własnym interesie, aby nie dostać zamiast „Goudron-Guyota“ jakiegoś innego produktu. W celu wyleczenia się z zapalenia tchawicy, ze zaniedbanej i przestarzałej febry, a przedewszystkiem z astmy i choroby przewodów oddechowych należy zawsze żądać po aptekach tylko prawdziwego „Goudron-Guyot“. A ten sporządza się z teru wyciśniętego ze specyalnego świerka, rosnącego na wybrzeżu Norwegii. A preparat ten sporządza sam Guyot, wynalazca rozwodnionego teru (dziegciu), przez co jest on bardziej działającym od innych podobnych produktów. Ażeby zapobiedz jakiejkolwiek omyłce, powinno się przypatrzyć dokładnie etykiecie. Produkty Guyota opatrzone są jego nazwiskiem, wydrukowanem wielkiemi literami, nad krzyżem opatrzone jego podpisem, w różowych, zielonych i czerwonych barwach i posiadają oprócz tego adres: Maison Frere, 19, rue Jacob, Paris. Ten środek kosztuje dziennie 10 centymów i leczy pewnie.
P. S. — Osoby, którzby nie mogły przyzwyczaić się do smaku wody terowej, mogą zażywać, zamiast niej, kapsułki Guyota, sporządzone z prawdziwego norweskiego teru, zażywając przy każdym obiedzie od jednej do dwóch. Przez to otrzymuje się pomyślny skutek, a kapsułki te prowadzą podobnie z poprzedniem do wyzdrowienia. Gdy się je zażywa podczas lub po jedzeniu, trawią się znakomicie razem z potrawami i są zbawiennym środkiem dla żołądka, a nie kosztują wiele. Kapsułki Guyota są białe, a każda z nich jest zaopatrzona podpisem „Guyot“ w czarnych literach.
Dostać można w aptece spadkobierców K. Wiszniewskiego, ul. Floryańska; aptece Ludwika Rosenberga, ul. Krakowska; W. Grabowskiego, ul. Dietlowska 76 i w każdej większej aptece. 81 8 0

Na nadchodzącą wiosnę polecam do siewu
NAJLEPSZE NASIONA
gospodarcze — leśne — warzywne — kwiatowe
z gwarancyą czystości i siły kiełkowania. 993 12 12
DRZEWKA OZDOBNE i OWOCOWE.
Krzewy, Róże pienne i **krzaczaste**, oraz wszelkie **artykuły** wchodzące w zakres **ogrodnictwa i rolnictwa. — Towar doborowy. Ceny niskie. — Cennik i specyalne oferty** wysyłam opłatnie.
E. Freege, Kraków.

Jak wyleczyć reumatyzm.
Wskaże wam książka, którą wysyłam bezpłatnie.
Kilka lat temu cierpiałem bardzo na straszny reumatyzm we wszystkich częściach mego ciała. Lekarze i specyaliści tej chorobie nic pomódz nie mogli i wielu z nich nawet uznali chorobę mą za nieuleczalną. Wtedy próbowałem korzystać ze środków ogłoszonych w gazetach, lecz i z tych również żadnej korzyści nie odniosłem, tak dalece, iż już prawie straciłem nadzieję wyleczenia się. Lecz przedtem, nim oddam się zupełnie rozpaczy, postanowiłem osobiście zbadać tę chorobę i przyczyny jej z nadzieją, iż wtedy zdołam znaleźć środek do leczenia. Po upływie kilkuletniej usilnej pracy zdołałem w końcu wynaleźć środek, który przewyższył wszelkie moje oczekiwania. Czego lekarze nie mogli znaleźć dla mnie, sam znalazłem i obecnie jestem zdrów. Potem zawiadomiłem o odkryciu swem tysiące cierpiących na tę chorobę i oni również teraz wyleczeni zostali. 1135 3 12
Chcąc, aby wszyscy cierpiący na reumatyzm lub podagrę, wiedzieli, jak można wyleczyć się z tej choroby, wydałem książkę, w której bardzo wyraźnie opisałem, jak można w zupełności wytępić nieprzyjaciela tego z organizmu. Z wielką chęcią gotów jestem wysłać zupełnie bezpłatnie jeden egzemplarz tej ilustrowanej książki każdemu cierpiącemu na reumatyzm lub podagrę. W książce tej wskazane, jak łatwo i prędko można u siebie w domu wyleczyć się z tej choroby. Nie odkładajcie na chwilę, lecz niezwłocznie napiszcie, aby wysłano Wam książkę. Napiszcie swe imię, nazwisko i pełny adres na 10-halerzowej korespondentce i odeślijcie pod następującym adresem: **M. E. Trayser, Nr 158 Bangor House, Shoe Lane. London E. C. England.**

Najlepszym i najtańszym środkiem na nagniotki
są przez 10 lat wypróbowane Cooka & Johnsonsa **ameryk. patent. pierścienie na nagniotki.** Ponieważ usuwają zupełnie ból za 10—20 minut po przyłożeniu, a za 8—14 dni **nagniotki znikają całkiem, przeto są one obecnie najlepszym środkiem przeciw nagniotkom.** Dostać można w każdej aptece i drogueryi sztukę za 20 h., 6 sztuk za 1 koronę. **Skład główny „Zum Samariter“** Grac, Sackstrasse 14, Wiedeń, I., Teinfaltstr. 4. 3049 2 2

Rządowo uprawniona
fabryka wód mineral. sztucz. i specyalnych leczniczych
pod firmą
K. RZĄCA i CHMURSKI w KRAKOWIE
przy ul. św. Gertrudy pod Nr. 4
wyrabia pod kontrolą komisyi Przemysłowej Tow. Lek. Krak. polecone przez toż Tow.
wody mineralne sztuczne
odpowiadające składem chemicznym wodom: BILIŃSKIEJ, GESSHÜBLERSKIEJ, SELTERSKIEJ, VICHY, MARYENBADZKIEJ, HOMBURG, KISSINGEN, tudzież
specyalne lecznicze 15 150
jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną, oraz **wody lecznicze normalne z przepisu Prof. Jaworskiego.**
Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie franco.

Zjedn. austr. akcyjne Towarzystwo żeglugi parowej
„AUSTRO-AMERICANA“
Regularna i bezpośrednia komunikacya z Austryi do Ameryki, Kanady i t. d.
Rozkład jazdy:

a) z Tryestu do Nowego Jorku:		b) z Tryestu do Argentyny przez Rio de Janeiro:	
Alice	13 kwietnia	Argentina	4 kwietnia
Oceania	27 „	Columbia	18 „
Martha Washington	4 maja	Sofia Hohenberg	2 maja

Informacyj udzielają i sprzedaż kart okrętowych uskuteczniają:
Dla zachodniej Galicyi i Bukowiny:
Generalna Agencya (Goldlust i Ska)
Kraków: ul. Lubicz 7 (naprzeciw dworca kolei).
Czerniowce: Biuro pasażerskie Austro-Amerykany, **Rathauserstr. 20.**
Dla wschodniej Galicyi:
Lwów: Biuro pasażerskie Austro-Amerykany, **ul. Na Błonie l. 2,** oraz wszystkie prowincyonalne agencye, następnie
Tryest: Dyrekcya Austro-Amerykany, **Via Molin Piccolo 2.**
Wiedeń: Biuro pasażerskie Austro-Amerykany, **I. Kärtnerring 7.**
Wiedeń: Biuro pasażerskie Austro-Amerykany, **II. Kaiser Josefstrasse 36,** oraz
Wiedeń: Generalna Agencya Austro-Amerykany, **Schenker i Ska** 1759 8 0

Floryańska 6 — Skład porcelany i szkła poleca: serwisy stołowe z pierwszorzędnych fabryk, oraz wyroby kryształowe. — **CENY NAJNIŻSZE.** — **A. EDER** Telefon 2231. — **Floryańska 6**

Notaryalny solicytator

rutynowany, pracujący w grubszym koncepcie, zdolny taburzysta, poszukuje w większym mieście odpowiedniego zajęcia. Zgłoszenia listowne pod „Notaryat 3204“ przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“. 3204 5 5

Sprzedaż domów.

Korzystnie położony dom parterowy w Bielsku (Śląsk). do przebudowy, wraz z ogrodem, oraz dwupiętrowa kamienica w Bielsku, są do sprzedania pod bardzo przystępnemi warunkami. Informacyj udziela biuro **Dra Józefa Schmetterlinga**, adwokata w Białej. 3218 3 5

Kupię

dom niewie[illegible], blisko śródmieścia, bez pośredn[illegible], Zgłoszenia: **Okazicielowi 10 [illegible]ctwa. [illegible]oronówki, serya 1670** poste rest[illegible] **Kraków.** 3270 2 3

Spólnik lub spólniczka

do bardzo rentownego przedsiębiorstwa, z kapitałem 20—30.000 kor., zabezpieczony, który według życzenia zajmie miejsce urzędnika. Po 1-dnym roku kapitał może być zwrócony. Zgłoszenia osób tylko seryo reflektujących. Główna Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej w Krakowie. 3194 4 5

Korzystne kupno

dom w Nowym Sączu, położony nad wodą, 3 minuty od Rynku, nadający się na willę, niosący piękny dochód czynszowy, zaraz do nabycia z wolnej ręki pod korzystnemi warunkami. Wiadomość w Głównej Agencyi J. Hopcasa i Salomonowej, Kraków, Sławkowska. 3193 4 10

Poszukiwani agenci

do sprzedaży maszyn rolniczych. Pracujących w tym zawodzie, a stykających się z lepszą klientelą, mogących złożyć zabezpieczenie, przyjmie większe przedsiębiorstwo pod korzystnemi warunkami. Zgłoszenia tylko mogących odpowiedzieć powyższym żądaniom pod **Agenci** do Agencyi Dzienników J. Hopcasa i Salomonowej, Sławskowska. Kraków. 3192 4 5

275.000 kor. do ulokowania

częściowo na drugą lub trzecią hipotekę w Krakowie lub Podgórzu, również w Dębnikach i Zwierzyńcu. Szczegółowe zgłoszenia z podaniem realności przyjmuje **„Dyrektor“** poste restante **Kraków**, za okazaniem kwitu inseratowego. 3182 5 5

500 q. m. ziemniaków

ma do sprzedania **zarząd dóbr Niedomice,** p. Żabno, via Tarnów. 3179 3 3

Większa fabryka w pobliżu Krakowa poszukuje rutynowanego

Korespondenta

polsko-niemieckiego, obeznanego z buchalteryą. Stenografia polska i niemiecka wymagana. 3225 2 2

Tamże jest [illegible]

Magazyniera,

którego czynności połączone są z pracami biurowemi.

Oferty wraz z odpisami świadectw uprasza się przesłać pod „Rutyna“ do Gł. Agencyi Dzienników i Ogłoszeń J. Hopcasa i A. Salomonowej w Krakowie.

Miód

[illegible] kuracyjny i deserowy, z własnej pasieki, w 5 kilowych puszkach po 7 K 50 h, a miód do picia w 5 kilowych gąsiorach wysyła opłatnie **ks. W. Mikitka, proboszcz w Kupczyńcach**, poczta **Denysów.** 2963 7 0

Większej parceli

lub kamienicy, dobrze się rentującej, poszukuję. Pośrednictwo wykluczone. Odpowiadający objekt kupię natychmiast bez względu na wysokość ceny. Zgłoszenia z dokładnem podaniem szczegółów, rozmiaru, ciężarów hipotecznych i ostatecznej ceny kupna pod adresem: **Adam Mańkowski** poste restante **Kraków,** za okazaniem kwitu inseratowego. 3216 3 3

L. 1020/177 1912 3314

Obwieszczenie.

Wydział po[wi]atowy w Cieszanowie ma zbudować w roku bieżącym 6 klm. szutrowanych dróg, a to: Oleszyce-Lubaczów 1·5 klm. Cieszanów-Dzików Nowy 1·5 klm. i Chotylub-Brusno 3·0 klm., jak również kilka mostów murowanych z konstrukcyą żelazno-betonową.

Roboty ziemne i pokładowe przy tej budowie odda Wydział powiatowy w akord po cenach jednostkowych za wykopy, nasypy, dowóz brakującej ziemi, uregulowanie korpusu drogowego, dowóz piasku pod szuter i przysypanie szutru pod walec, rozsypanie szutru w koryto i walcowanie, a przy mostach mury kamienne i kompletne wykonanie konstrukcyi niosącej.

Akordanci, mający chęć podjąć się wykonania tych robót, mają wnieść pisemne oferty do Wydziału powiatowego w Cieszanowie z podaniem cen jednostkowych za każdą wyżej wyszczególnioną robotę do **20 kwietnia 1912 r.** pod adresem Prezes Jan Gnoiński, Nowesiolo, poczta Cieszanów.

Nieuwzględnione oferty zostaną bez odpowiedzi.

Cieszanów, dnia 3 kwietnia 1912.

Sekretarz: *Kwitniowski,* Prezes: *Gnoiński.*

Przechowanie futer przez lato

uskutecznia

Magazyn futer Synów St. Wrońskiego

Kraków, Plac Szczepański L. 2.

Chłodnia elektryczna. 2917 8 10 Pierwszorzędna pracownia

KAPELUSZE

Modele paryskie i wiedeńskie — poleca

Salon mód

HELENY POPIEL

plac Maryacki 8, obok p. Zajączkowskiego

Pióra, rajery, kwiaty, wstążki w wielkim wyborze. 3252 3 18

Dom nowy

o 13 ubikacyach w Ludwinowie, do sprzedania bez pośrednictwa. Wiadomość: Gogulski w Ludwinowie, ul. Wolnych 127. 3290 2 2

Eskont faktur.

Który bank lub finansista eskontowałby rachunki większego przedsiębiorstwa i pod jakiemi warunkami? — Zgłoszenia tylko listowne pod **A. B. 27** przyjmuje Administracya „N. Reformy“. 3260 3 3

Do wydzierżawienia

duża, piękna willa, $1/2$ godz. pieszo od Krakowa, z ogrodem i polem na przestrzeni 25 morgów; **do sprzedania** inwentarz żywy i martwy, na przystępnych warunkach. Zgłoszenia: **1000** poste rest. **Prądnik Czerwony.** 3228 3 4

L. 4546/12. 3318 1 3

Ogłoszenie konkursu.

Tymczasowy Zarząd miasta Drohobycza rozpisuje konkurs na posadę **drogomistrza,** z płacą 1400 koron i dodatkiem czynnej służby 400 koron rocznie.

Kandydaci, ubiegający się o tę posadę, mają się wykazać:

1) Ukończonym 24, a nie przekroczonym 40 rokiem życia;
2) Dokładną znajomością obu języków krajowych w słowie i piśmie;
3) Świadectwem zdrowia;
4) Obywatelstwem austryackiem;
5) Świadectwem moralności;
6) Ukończeniem trzyletniej szkoły praktycznej konduktorów drogowych przy Wydziale krajowym we Lwowie z przepisanym egzaminem kwalifikacyjnym.

Podania należy wnosić najdalej do **dnia 15 kwietnia b. r.**

W Drohobyczu, dnia 26 marca 1912.

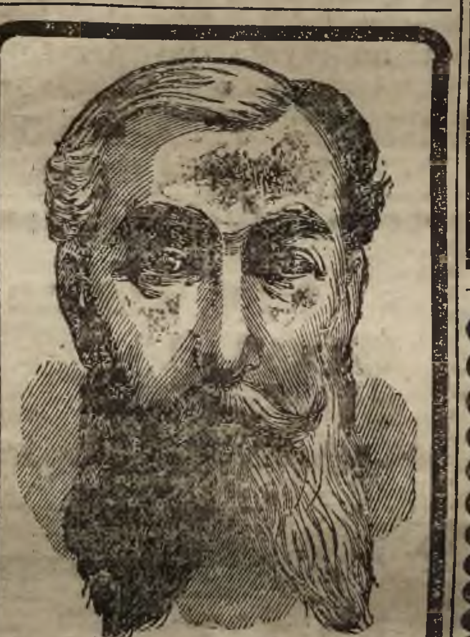
Komisarz rządowy:
R. Jarosz.

Dwie wille do sprzedania

w Zakopanem, z całem urządzeniem pensyonatowem. Wiadomość: Biuro nauczycielskie Maryi Reutt, Lwów, Lelewela 5 a. 3241 3 3

Ożeni się

kupiec-przemysłowiec, katolik, lat 39, z dochodem 6—8 tysięcy koron rocznie, właściciel realności, z panną lub młodą wdową, inteligentną, przystojną, mającą posag. Listy pod **K. K. 100** poste rest. **Kraków,** za okaz. kwitu ins. 3180 3 3

Siwe włosy!

znikają **natychmiast** po użyciu środka

W. Seegera „Wesena“ farby orzechowej K 2·40

W. Seegera „Nuxol“ lub „Pigmentin“ K 2·40 K 4·—

Kto chce je usunąć **powoli i nieznacznie,** niech użyje środka

W. Seegera „Nuancin“ K 4

przetworu przeźroczystego jak woda, podobnego raczej do wody na włosy.

Komu **wypadają** włosy lub ma **łupież** (łuski) **na głowie,** niech używa wody do włosów

W. Seegera balsamu brzozowego

który zawiera czysty, **leczący** sok brzozy.

Jedynie prawdziwe wyrobu W. Seegera, Wiedeń. — Warszawa. Składy we wszystkich aptekach, drogueryach, lepszych perfumeryach i zakładach fryzyerskich.

Generalny zastępca: Szymon Tilles, Wiedeń II., Taborstrasse 46. 83 21 30

Kapelusze damskie strojne

Kapelusze żałobne, Panama i sportowe

oryginalne Modele paryskie i wiedeńskie.

Parasolki i Parasole

ostatnie nowości 2947 2 15

poleca w ogromnym wyborze i **po cenach konkurencyjnych**

Karol Jarosz przedtem **Zimler i Spółka**

Kraków, Rynek 41. Linia A-B. Telefon 2329.

Rok założenia 1902. Rok założenia 1902.

Inż. STANISŁAW ŻMIGRODZKI
BIURO ELEKTROTECHNICZNE

Kraków, Grodzka 62 (naprzeciw kościoła św. Idziego). Telefon 592.

Motor benzynowy stojący 8 HP., prawie nowy, z powodu powiększenia ruchu tanio do sprzedania.

Elektromotory dla prądu stałego z saniami, regulatorem, zupełnie nowe i gotowe do ruchu od 6 do $1/5$ HP, z powodu nagromadzenia składu po cenie kosztu do pozbycia.

Urządzenia elektrycznego oświetlenia i siły dla wszelkich gałęzi przemysłu. — Pierwszorzędne polecenia! 977 11 0

Mechanoleczniczy i ortopedyczny

Zakład Zanderowski

Kraków, ulica Zyblikiewicza 9. Tel. 1396.

Gimnastyka lecznicza i ortopedyczna. — Leczenie gorącem powietrzem. — Miesienie i elektryzowanie. — Wyrób przyrządów ortopedycznych. Aparat Roentgena. — Leczy się garby, skrzywienia kręgosłupa i choroby stawów i kości — artrytyzm, reumatyzm. Otwarty od 9—1 i 4—6. 58 30 0

Dr Merz. *Dr Staszewski.* *Dr Wachtel.*

Sanatoryum Priessnitz

Graefenberg (Śląsk austr).

Otwarte w r. 1911. Dla chorób wewnętrznych i nerwowych. Fizykal.-dyet. sposób leczenia. — **Cały rok otwarte.** 265 26 26

Lekarz kierujący radca sanitarny Dr Rudolf Hatschek.

Zmiana lokalu czytelni.

Czytelnia naukowa i beletrystyczna

mieści się obecnie

w Krakowie, ul. św. Jana l. 6. (Hotel Saski)

i zwiększywszy lokal, poleca najświeższe nowości beletrystyczne literackie, naukowe, artystyczne w językach: polskim, francuskim, angielskim, niemieckim. Osobny dział dla młodzieży. Na prowincyę wysyłka w dogodnych paczkach. Katalog ogólny 1·30 K, beletrystyczny 1·10 K, naukowy 60 h. z przesyłką. 108 34 0

Seminaryum przemysłu domowego

Ligi Pomocy przemysłowej

Lwów, ul. Pańska 11

rocznie cztery dwumiesięczne kursy różnych gałęzi przemysłu domowego.

Na rok 1912:

Styczeń—marzec: kurs parasolnictwa.

Luty—marzec: kurs kwieciarstwa sztucznego przy Filii Ligi Pomocy przemysłowej w Krakowie, ulica Straszewskiego 28.

Maj—lipiec: kurs konfekcyi, kroju i szycia krawatek.

Październik—grudzień: kurs gufrowania, fryzowania i konfekcyi piór modniarskich. 2598 3 26

Po każdym kursie wystawa prac uczenic.

Nauka na kursie bezpłatna.

Młodzieniec

inteligentny, roztropny, któremu lekarz wskazał świeże powietrze, towarzyszyłby na wyjazd i zaopiekowałby się osobą, którzby mu dała utrzymanie. Zgłoszenia pod „Roztropny“ przyjmuje Administracya „N. Reformy“. 3243 2 2

Aspirant farmacyi

z ukończoną praktyką, a mający uczęszczać do Uniwersytetu, znajdzie od 1 maja posadę w aptece **L. Marcisiewicza, Kraków,** Stradom 6. 3262 3 3

Młoda wdowa

kat., lat 26, intel., poszukuje zaraz posady. Zarządzała gospodarstwem wiejskiem i domowem. Była zatrudnioną w handlu jako kasyerka względnie ekspedyentka. Zgłoszenia dla **A. M. poste restante Kraków I,** za okazaniem kwitu inseratowego. 3286 2 3

Zaginął pies

wyżeł niemiecki, krótkowłosy. Wabi się „Hektor“. Znalazca zechce zgłosić się na ul. Basztową 6, I p., gdzie otrzyma wynagrodzenie. 3298 2 3

Magister farmacyi

poszukuje zarządu lub stałej posady, ewentualnie przyjmie dłuższe zastępstwa. — Bliższych wiadomości udzieli apteka w Leżajsku. 3306 2 5

Adwokat Dr Schorr

w Pruchniku

poszukuje z dniem 1 maja **rutynowanego koncypienta** z odbytą przynajmniej jednoroczną praktyką prowincyonalną. Warunki bardzo korzystne. 3307 2 3

PAPIERY LISTOWE i KOPERTY
Z FABRYKI
S.W. NIEMOJOWSKIEGO i SKI
WE LWOWIE.
WSZĘDZIE DO NABYCIA.

2723 18 0

Krawiec

przyjmuje wszelkie naprawy krawieckie. — **Ch. Gelbwachs, Miodowa 22, Kraków.** 3319 2 2

Sklepy do wynajęcia

od 1 lipca b. r. w nowobudującym się czteropiętrowym domu, przy pl. Matejki l. 5. Jeden wielki sklep z dwoma oknami wystawowemi, 44 m.□ powierzchni, z magazynami pod sklepami i światłem elektrycznem. 3297 2 3

Okazya!

Szparagarnia gatunki Wilmorina w 2 roku cięcia, o 1000 krzaków, tudzież **Ogród owocowy,** lata realność około 2 mg. **w Bochni,** z ogrodzeniem żelaznem firmy Góreckiego, nadto **4 parcele budowiane** całość, obok plant, 4 minuty od Rynku, w ślicznem położeniu, do sprzedania w drodze sądowej licytacyi **dnia 17 kwietnia** o godz. 9 rano w Sądzie w Bochni. 3292 2 3

Panna

mająca w posagu przynieść aptekę, wyszłaby za aptekarza, katolika, człowieka z charakterem, mającego prawo do samoistnego prowadzenia apteki. Zgłoszenia nieanonimowe pod Apteka poste restante **Rajcza.** 3249 2 2

L. W. 46970/912. 3207 3 3

Ogłoszenie konkursu.

Z początkiem roku szkolnego 1912/13 nadanych zostanie jedenaście miejsc funduszowych galicyjskich w c. i k. wojskowych zakładach naukowych i wychowawczych.

Warunki przyjęcia ogłasza się równocześnie w „Gazecie Lwowskiej“, jako też za pośrednictwem zakładów naukowych wyższych, średnich i niższych.

Termin wnoszenia podań do Wydziału krajowego upływa **z dniem 5 maja 1912 r.**

We Lwowie, dnia 28 marca 1912 r

Lenczowski.

Asystent farmacyi

starszy, dobrze polecony, przyjmuje od 1 maja krótsze i dłuższe zastępstwa. Zgłoszenia pod „Asystent“, Ulanów n. Sanem, apteka. 3258 ?

W nowoprzebudowanym domu

przy ulicy Felicyanek l. 5, są do wynajęcia mieszkania od frontu i w oficynie, składające się z 2 pokoi, przedpokoju, kuchni, spiżarki i t. d., od 1 maja b. r. — Wiadomość tamże od godziny 9—11 i 3—4. 3261 3 6

Parcele są do sprzedania

w Podgórzu, przy ulicy Kalwaryjskiej i Kołłątaja. Wiadomość u p. Szaroch, Kraków, Smoleńsk 21, II p. 3259 2 6

Poszukuję starszego pomocnika

z długiemi świadectwami, do mego handlu korzennego i delikatesów połączonego z restauracyą — od 16 kwietnia, najdalej od 1 maja b. r. **Alojzy Keiss, Wadowice.** 3242 4 4

Rządowo upoważniona

SZKOŁA

Rachunkowości państwowej i buchalteryi Józefa TOBICZYKA w Krakowie

przy ul. Szujskiego l. 7

podlegająca w myśl reskryptu c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 17 stycznia 1909 roku, l. 43.188, inspekcyi c. k. Władz szkolnych.

Obejmuje kursa przygotowawcze do egzaminów składanych:

a) w c. k. Namiestnictwie; 3291 2 7
b) w Akademii handlowej;

Kursa rozpoczynają się 16 kwietnia b. r.

Udziela się również nauki pisania na maszynie i stenografii, oraz osobnych lekcyj z przedmiotów w zakres buchalteryi wchodzących.

Zgłosz. codziennie od 3—6 po południu.

Obiady

z trzech dań. domowe, zdrowe i smaczne, wydaje na miejscu i do domów po cenach konkurencyjnych **Mleczarnia, ul. Zwierzyniecka 2[illegible]** 1259 10 1[illegible]

Do wynajęcia zaraz

przy ul. Szpitalnej l. 3, mieszkanie, składające się z 3 pokoi, kuchni, przedpokoju i łazienki, na I piętrze, odpowiednie również na biuro.

Wiadomość w składzie mebli przy ul. Szpitalnej l. 6. 3320 2 3

Palacz egzaminowany

do wypalania wapna, z dziesięcioletnią praktyką w piecach pierścieniowych, poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia pod „Palacz“ poste rest. **Podgórze,** za okazaniem kwitu ins. 3271 2 [illegible]

SKŁAD FORTEPIANÓW

pianin i harmonium
oraz wypożyczalnia

ZYGMUNTA RABY

Kraków, ul. św. Jana l. 13

poleca najlepsze instrumenta Braci Stingl i kilku innych firm. Fort. używane krótkie zawsze na składzie. 251 42 0

Do wynajęcia

od 1 maja b. r. 3 pokoje, kuchnia, przedp., łaz., elektr. światło, przy ul. Lubomirskiego 39. 2 pokoje, kuchnia, przedp., łaz., elektr. światło ul. Lubomirskiego 41. 3256 2 6
Wiadomość u stróżów tychże domów.

Dom parterowy

w Nowym Targu

w bardzo dobrym stanie, o 11 ubikacyach mieszkalnych, z obszerną, oszkloną werandą, kryty blachą, fundamentami i murami obliczonemi na piętro, kilka kroków od Rynku, mieszczący obecnie c. k. Urząd, z czynszem rocznym 2400 K, i prywatne mieszkanie o 4 pokojach, oświetlenie elektryczne, z powodu wyjazdu **do sprzedania.** Zgłoszenia przyjmuje prof. Fr. Ćwikowski, Nowy Targ. 3287 2 ?

Do zastępstwa

niezmiernie zasobnej firmy **z działu żelaznego i metalowego** poszukuje się osobistości, w służbowym okręgu dyrekcyj c. k. kolei państwowych i w urzędach do nich należących w Krakowie, Lwowie i Stanisławowie stosunki mającej, lub też pens. urzędnika kolejowego, dla którego przez to nadarza się dobry dochód boczny. Zgłoszenia pod: **„P. N. 2483“** przyjmuje Rudolf Mosse Praga Přikopy 6. 3353 1 3

Restauracyjne **Pokojowe**

P atent — nowość.

Zastępstwo lodowni prawdziwych **„drezdeńskich“**

MARKI

„Original-Eschebach“

3068 4 10

poleca firma

SALOMEA SATTLER, skład żel., Kraków, Stradom 18, róg. ul. Ditlowskiej.

Po cenach fabrycznych. Na składzie wielki wybór.

J. Blühbaum poleca swój pierwszy specyalny skład dywanów perskich i smyrneńskich. Kraków, Dietla L. 77.

Telefon Nr 208. 3

Aspirantka farmacyi

z jednoroczną praktyką prowincyonalną znajdzie umieszczenie **w c. k. obwodowej aptece w Jaśle.** 3352 1 3

Rymanów-Zdrój
Pensyonat pod „Matką Boską"

otwarty od 15 maja. 50 pokoi, dwupiętrowa hala, kuchnia wzorowa. **Specyalny dział odżywiania dzieci i wątłych.** Ilustr. prospekty z planami i cennikiem wysyła bezpłatnie właścielka Walterowa, Lwów, ul. Potockiego 28. 3339 1 2

Młyńskie uządzenie

oraz 3 pary walcy nowej konstrukcyi, mało używanych, tanio na sprzedaż. Podejmuje się budowli młynów, wiatraków, holendrów nowej konstrukcyi na odpłatę. **Mojżesz Faber, skład drzewa, Tarnów.** 3326

Realność

do sprzedania. Wiadomość: Półwsie Zwierz., ul. Tyły l. 5. Pośrednictwo wykluczone. 3331 1 2

Chłopiec i dziewczyna do oddania za własne. Oboje blondyni i o czarnych oczach, bardzo ładne. Dziewczynka ma lat 9, chłopiec lat 4. Zgłoszenia **J. Ł.** poste rest. Kraków. 3330 1 2

O czem nie wiecie?

Cudze chwalicie,
Swego nie znacie,
A o tem nie wiecie
Że „Spotykacz" Szustowa
Najlepsza wódeczka przecie. 3359

Właściciele starych domów w Krakowie

chcący podpisać listę petentów o 18-letni opust podatków, zechcą zgłosić się do dnia 16 kwietnia 1912 do p. Władysława Dowgiałły, zegarmistrza w Krakowie, ul. Floryańska 19. 3351

Wiktor Barabasz

Skład fortepianów, pianin i harmonium

Kraków, Rynek gł. 39, Linia A-B.

Poleca instrumenta doborowe z pierwszorzędnych fabryk krajowych i zagranicznych. Wyłączne zastępstwo **L. Bösendorfera.**

Wielki wybór w instrumentach przegranych. 24 50 0

W pierwszej koncesyonowanej przez c. k. Namiestnictwo

Szkole kroju i szycia

przy ul. Krzyża l. 7.

Kurs najłatwiejszego, francuskiego kroju systemu Worth'a zacznie się dnia 15 kwietnia. Zgłoszenia i wpisy przyjmuje się codziennie od 10 rano do 12 i po poł. od 3 do 6. Warunki przystępne, dla niezamożnych zniżone. 3397 1 3

METODĄ BERLITZA

udzielają lekcyj osobnych i zbiorowych:

Francuz z wyższ. wykształ.
Anglik z wyższ. wykształ.
Niemiec z wyższ. wykształc.

Kraków, św. Jana 3, I p. 463 41 0

Pianino

używane, do sprzedania. Ul. Bracka 5, I p., na prawo. 3280 2 2

Komptorzysta

wolny od służby wojskowej, piszący biegle na maszynie, władający doskonale językiem niemieckim i polskim w słowie i piśmie, znajdzie natychmiast umieszczenie za początkową płacą 100 koron miesięcznie. Zgłoszenia z odpisami świadectw pod adresem: Seweryn Patzau, fabryka rzemieni maszynowych w Zabłociu, poczta Żywiec. 3272 2 3

Meble stylowe

poleca 2516 9 10

Blühbaum

ulica Floryańska 17

wejście św. Tomasza 18.

SALON MÓD
Wandy Przepolskiej

w Krakowie, przy ulicy Pijarskiej l. 11

obok Hotelu Francuskiego przyjmuje kapelusze damskie do ubierania lub odświeżania, oraz ubiorki lub czepeczki dla starszych Pań, jakoteż pióra do fryzowania itp. po cenach przystępnych. 3020 8 8

Odol

Uwagi godną własnością Odolu jest to, że daje ustom przedziwny, dyskretny zapach, który z powodu jedynego w swym rodzaju długotrwałego działania Odolu trwa przez całe godziny. 2703 2 4

W dobrach w okolicy górzystej wakuje posada

leśniczego.

Reflektanci na tę posadę z wyższą szkołą lasową i kilkuletnią praktyką, mogą nadesłać odpisy świadectw i curriculum vitae, których się nie zwraca, pod adresem: **Zarząd dóbr** poste restante **Drohobycz.** 3334 1 4

Kupno
korzystne w Krynicy

większej murowanej willi, urządzonej na pensyonat, poleca biuro „Reklama", Kraków, Krowoderska 15. 3398 1 10

Ogłoszenie licytacyi.

Sprzedaż publiczna wagonu grochu (Klammerbsen) wagi około 9900 kg. wyznaczona na środę 10 kwietnia b. r. odbędzie się **we czwartek** dnia 11 kwietnia b. r. o godzinie 12 w południe w składach towarowych Banku hipotecznego w Krakowie, ul. Zacisza 9. 3342

K 5·50

garnitur do umywalni, serwisy stołowe od kor. 11·—, szklanki tuzin kor. 1·08 w nowo otwartym składzie porcelany, szkła i lamp firmy 2748 5 5

Stabrawa i Turek
Kraków, Karmelicka 8.

Zegarki, zegary, budziki najlepszej jakości, poleca i naprawia 111 93 100

J. Płonka, ul. Szewska 4. Kraków

Nowo otworzona

Mleczarnia

połączona

ze sprzedażą ciast cukierniczych

przy ul. Straszewskiego 24, vis-à-vis Uniwersytetu

poleca wyborne mleko słodkie i kwaśne, masło deserowe i kuchenne, sery krajowe i zagraniczne. — Podaje się śniadania i podwieczorki. **Wybór pism.** Na żądanie dostarcza się mleko do domów. — Z poważaniem

2893 4 5 **Marya Lewińska.**

Kupuje i sprzedaje

różne meble, fortepiany krótkie, pianina, broń i t. p. Handel mebli i różnych rzeczy, Kraków, ul. św. Jana l. 28. 2839 17 20

Akuszerka Filipowa

mieszka przy ul. Staszica 6, II piętro. 3285 2 6

Kamienie żółciowe

usuwa się bezpiecznie w 24 godz., bez operacyi i bolu. Prospekt wraz z dziękczynnemi listami wysyła bezpłatnie **S. Załuskowski, Cöln a Rh. Karthäuserwall 5.** 3540 1 3

L. 37078 1912. 3343
B. b.

Ogłoszenie licytacyi.

Celem oddania w przedsiębiorstwo budowy kanałów miejskich

1) na gruntach pofortecznych:
 a) między ulicą Zwierzyniecką a Wolską,
 b) między ulicą Krowoderską a Długą;

2) przebudowy kanału miejskiego w części ul. Starowiślnej koło głównej poczty, odbędzie się w Budownictwie miejskim oddział B. rozprawa zapomocą ofert pisemnych dnia 12 kwietnia 1912 o godzinie 12 w południe. Wadyum wynosi 400 K.

Plany, kosztorysy i warunki można przeglądać w rzeczonem biurze w godzinach urzędowych, gdzie też wydawane będą druki ofertowe.

Oferty wniesione po terminie lub nie sporządzone według wzoru nie będą uwzględnione.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa,

dnia 29 marca 1912.

Księgarnia G. Gebethnera i Sp. w Krakowie

otrzymała na skład główny

	Koron
Gabryl Fr. ks. **Logika ogólna**	7·—
Kraushar A. **Widoki Warszawy** i jej okolic	2·60
Kuraś F. **Tatarzy w Sandomierzu.** Wyd. II	—·50
Piotrowska M. **Poezye**	2·60
Wołyniak. **Notatka o niektórych siedzibach Trynitarskich**	3·—

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 2922 3 3

Farby, pokosty

lakiery do malowania podłóg, drzwi, okien itp. — **Szczotki do froterowania** ręczne i nożne. — Masę francuską. — Środki do tępienia pluskiew i moli — poleca najtaniej 1398 20 104

SPORN i SKA
Kraków, Floryańska 14.

HERBATA z RĄCZKĄ

Ceylońska »TAMTAM«

Wszędzie do nabycia:

JULIUSZ GROSSE, KRAKÓW.

256 15 0

Nowości Wydawnicze
Księgarni Literackiej
Karola Kwaśniewskiego
Kraków, ul. Szewska 11.

	K
Glass Grzegorz. **Gromada i człowiek**	1·20
Magjer R. Fr. **Z wiejskiej zagrody.** Obrazki ze wsi sławońskiej, przełożył Jan Magiera	2·—
Magiera Jan. Język polski w szkole. (Wskazówki metodyczne). **I. Czytanie „Pana Tadeusza"** na stopniu niższym	—·90
— **Ludność polska w Bośni**	—·80
Mańkowski Miecz. **Złoty dar człowieka,** wieczory więzienne	2·60
Markiewicz Stanisław. **Skorowidz przekroczeń policyjno-karnych podleg.** jurysd. władz. polit. i policyj I-szej instancyi	4·—
Wiśniowski Józef. **Sen dnia letniego.** Trzyaktowy pastel scen.	3·60
Wróblewski dr A. **Monizm**	1·60
Strindberg Aug. **Miłość a ceny na zboże.** Nowele satyryczne	K 2·—

3081 4 5

Marka *Koestlin*

Koestlina Sire-Sire-Keksy
Koestlina Lobe-Keksy
Koestlina Albert-Keksy
Koestlina Rido-Keksy

w patentowanem Fil-opakowaniu, zawsze świeże.

Znakomite herbatniki, najlepsze pożywienie dla dzieci i chorych.

246 27 50

Pierwszorzędna koncesyonowana i dyplomowana

Szkoła kroju damskiego modernistycznego

prowadzona najnowszym systemem paryskiej światowej szkoły otwiera 15 b. m. nowe kursa. **Kraków, Sławkowska 29.** 3347 1 4

PARKIETY TAFLOWE
DO PAŁACÓW I SALONÓW
WYTWORNE I SKROMNE
ZAKŁAD PRZEMYSŁU BUDOWLANEGO
ALFRED LANGROD
KRAKÓW

3216 2 10

Kurs przygotowawczy

do egzaminu **z buchalteryi pojedynczej i podwójnej amerykańskiej,** oraz **stenografii, prawa wekslowego, korespondencyi handlowej, rachunków kupieckich, bankowych itp.,** zdawanego w c. k. Akademii handlowej w Krakowie, Lwowie lub Wiedniu w języku **polskim i niemieckim** rozpoczyna się **w Zakładzie przygotowawczym**

Maurycego Schapiry

3348 1 6 egzamin. nauczyciela buchaltery.

Kraków - - - - - - - - - - - - Starowiślna 41, parter.

Wyżej wymienionych przedmiotów udziela także **listownie w języku niemieckim.**

Forman
przeciw Katarowi

Skutek zdumiewający! Puszka 40 h

2326 7 9

Warszawska pracownia kostyumów i sukien damskich

„Jadwiga"

wykonuje wszelkie roboty w zakres krawieczyzny wchodzące według najnowszych francuskich i angielskich żurnali, oraz przeróbki. Również szkoła najlepszego kroju bez poprawek na rodzonego przez Akademię paryską, również na wystawach wszechświatowych medalami i dyplomami w Paryżu Medyolanie i Warszawie. Zapis uczenic codziennie przy ulicy Długiej l. 11. 3329 1 2

Przy placu Aryańskim

obok ogrodu botanicznego, do wynajęcia zaraz albo od 1 maja większe i mniejsze mieszkania z wygódkami i oświetleniem elektrycznem, jakoteż sklepy. Wiadomość u dozorcy domu 3040 8 8

Do sprzedania
w „Wielkim Krakowie"

dom murowany. 10 ubikacyj, razem z ogródkiem około 500 □ sążni. Pośrednictwo wykluczone. Bliższe szczegóły: **„Interes 329"** poste restante **Kraków.** 3070 5 5

Wojciech Lipiński
koncesyonowany majster murarski
Kraków-Krowodrza l. 247

wykonuje wszelkie budowy i przeróbki, tak z materyałem jak i bez materyału. Ceny przystępne. — Poleca się P. T. Inżynierom, architektom, oraz panom obywatelom. 3038 6 6

Potrzebna

korespondentka (panna), pisząca biegle na maszynie, posiadająca praktykę handlową i zaznajomiona z rachunkowością kupiecką. Zgłoszenia Nr 44 poste rest. Kraków. 3276 3 3

POT

i odpocenie ciała oraz nieprzyjemną woń z nóg i pach ciała usuwa 3138 2 10

„EKSYKANS"

hygieniczny proszek Laboratoryum **A. Górskiego w Warszawie.**

Główny skład w Drogueryi Magistra farm. **J. Hanaka i Sp.,** Kraków, Szewska 5. Cena pudełka wraz z rozpylaczem 1 K

Antoni Jakóbek
koncesyonowany majster murarski

podejmuje się wszystkich robót w zakres murarstwa wchodzących, tak z materyałem, jak bez materyału, po przystępnych cenach. 3283 2 6

Kraków, Dz. 17 (Krowodrza)
ul. Wrocławska 229.

Radca sądowy

kwalifikowany do otwarcia kancelaryi ... zechce podać swój adres adwokat ... Administr. „N. Reformy" pod N. S. ... 3294 2 3

Apteka

... w Galicyi zachodniej, w mniejszem mieście powiatowem, z powodu objęcia większej zaraz do sprzedania. Bliższa wiadomość: **Mr Karol Tarczyński, Bielsko,** ul. Cesarska. 2960 3 3

Parcele budowlane

w Starym Krakowie, przy ul. św. Łazarza, Dz. VI (Wesoła), stanowiące oddzielne ciała hipoteczne, w kompleksie lub oddzielnie, nader korzystnie do nabycia.

Wiadomości udzieli z grzeczności p. Bernard Reiner, Kraków, Starowiślna 23. 3281 2 3

Panna

inteligentna, z ładnem i wyrobionem pismem, posiadająca egzamin z rachunkowości państw i buchalteryi z dobrym wynikiem, pisząca na maszynie, szuka odpowiedniej posady. Zgłoszenia pod **„Chełmiec N. S."** poste rest. **Kraków,** za okazaniem legit. akad. Nr 25 3159 3 4

UCZCIE SIĘ
OBCYCH JĘZYKÓW
w INSTYTUCIE ANSONA
DYPL. NAUCZ. ODNOŚN. NAROD.
PROSPEKTY LEKCYE PRÓBNE BEZPŁAT.
KRAKÓW
UL. JAGIELLOŃSKA 9. I P.

2417 13 0

Bufetowiec

młody, dobrze polecony, uzdolniony w dziale śniadankowym, potrzebny, oraz **uczeń** z II klasy szkoły wydziałowej. Wiadomość: **W. Nowak, Bochnia,** cukiernia 3167 7 7

Meble

różne, kilka biurek, 20 różnych nowych parawaników, stoły, lustra, toaletki, umywalnie i kredens, rogi jelenie, piękny okaz, różna broń, drabina automatyczna, maszyny do szycia i różne rzeczy. Kraków, ul. św. Jana l. 28. Handel mebli i różnych rzeczy. 3178 5 5

Urzędnik handlowo-przemysłowy

z ukończonym świetnie kursem abituryentów, z początkową praktyką buchalteryjną i finansową, a później w rachunkach i korespondencyi działu maszyn rolniczych, znający się z praktyki na artykułach technicznych także elektr., poszukuje posady ewent. zaraz do objęcia będącej. Może też objąć posadę magazyniera lub ekspedyenta w wielkiem przedsiębiorstwie, w czem ma również praktykę. Zgłoszenia pod „Przemysł" przyjmuje Adm. „N. Reformy". 3176 2 2

Filie własne w Krakowie:

Grodzka 9—11 — Groble 21
Szewska 15 — Dietla 35 (Hotel Mullera)

Pierwsza krajowa

Pralnia Parowa

1355 oraz 11 0

ZAKŁAD
Chemicznego czyszczenia i farbowania.

Podgórze — Kraków

Nadwiślańska 10. **Tel. 1496.**

Filie własne w Podgórzu:
Nadwiślańska 10. Staromostowa 3.

Z Drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10. Rządca drukarni L. K. Górski.